

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ**

**ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΤΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΣΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ**

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΣΣΙΩΤΗΣ 2010/0055

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΣΑΝΤΗΣ 2010/0038

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΘ. ΠΑΛΑΤΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2014

ΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΣΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Η υλοποίηση της πτυχιακής εργασίας αποτελεί μέρος των απαιτήσεων για την απονομή πτυχίου στο τμήμα Φυτικής Παραγωγής, της Σχολής Τεχνολογίας Γεωπονίας και Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής, του Αλεξάνδρειου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης.

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΣΣΙΩΤΗΣ 2010/0055

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΣΑΝΤΗΣ 2010/0038

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΘ. ΠΑΛΑΤΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2014

Ευχαριστίες,

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον επιβλέποντα καθηγητή της πτυχιακής μας εργασίας κ. Γεώργιο Αθ. Παλάτο, για την συνεχή καθοδήγησή του, την πολύτιμη συμβολή του σε κάθε στάδιο της δημιουργίας της και την εμπιστοσύνη που μας έδειξε. Τέλος εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη μας στους γονείς μας, που όλα αυτά τα χρόνια μας συμπαραστέκονται ηθικά και οικονομικά ώστε να έχουμε τις κατάλληλες συνθήκες και τα απαραίτητα αγαθά σε ένα σωστό περιβάλλον, μέσα στο οποίο μπορούμε να εργαστούμε και να διευρύνουμε τις γνώσεις μας. Επίσης θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους ανώνυμους καταναλωτές της Θεσσαλονίκης, οι οποίοι πολύ πρόσχαρα συμμετείχαν και που χωρίς την ανταπόκρισή τους δε θα ήταν δυνατή η πραγματοποίηση της έρευνας μας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	ΣΕΛ 6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΣΕΛ 8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ

1.1 ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	ΣΕΛ 10
1.1.1 ΜΟΡΦΕΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ	ΣΕΛ 11
1.1.2 ΣΤΟΧΟΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ	ΣΕΛ 11
1.1.3 ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ ΚΑΙ Η ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	ΣΕΛ 12
1.1.4 ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ	ΣΕΛ 15
1.1.5 ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΣΥΜΒΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ	ΣΕΛ 16
1.2 ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΣΕΛ 16
1.2.1 ΠΩΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΩ ΠΙΟ ΠΡΟΪΟΝ ΕΙΝΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ	ΣΕΛ 17
1.2.2 ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΩ ΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΣΕΛ 18
1.2.3 ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ ΑΚΡΙΒΑ	ΣΕΛ 19
1.2.4 ΠΟΙΟΣ ΕΓΓΥΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΣΕΛ 19
1.2.5 ΠΟΥ ΤΑ ΒΡΙΣΚΟΥΜΕ	ΣΕΛ 19
1.2.6 ΠΟΙΑ Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΣΕΛ 20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ

ΓΕΩΡΓΙΑ

2.1 Η ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	ΣΕΛ 20
2.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΑΤΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ	ΣΕΛ 21

2.3 ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	ΣΕΛ 24
2.4 ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ 2010	ΣΕΛ 25
2.5 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ	ΣΕΛ 26
2.6 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟ ΕΤΟΣ 2009	ΣΕΛ 27
2.7 Η ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ	ΣΕΛ 28
2.8 Η ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΗΝ Ε.Ε	ΣΕΛ 28
2.9 ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ (ΣΠΒΓ)	ΣΕΛ 29

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

3.1 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΦΟΡΟΙΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΣΕΛ 30
----------------------------------	--------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.1 ΒΑΣΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΟΥ ΟΔΗΓΗΣΕ ΣΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ	ΣΕΛ 50
4.2 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΣΕΛ 50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

5 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΣΕΛ 51
-----------------------	--------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΣΕΛ 57
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΣΧΟΛΙΑ – ΣΥΖΗΤΗΣΗ	ΣΕΛ 79
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	ΣΕΛ 83
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	ΣΕΛ 84

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην εργασία αυτή θα γίνει αναφορά σε ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον θέμα που αφορά τα βιολογικά προϊόντα. Θα γίνει μια προσπάθεια επισήμανσης των σημαντικότερων διαφορών και χαρακτηριστικών μεταξύ προϊόντων βιολογικής και συμβατικής παραγωγής, ώστε να διαπιστωθεί αν αξίζει, να ενταχθούν τα βιολογικά προϊόντα στην διατροφή μας. Στο πρώτο κεφάλαιο, παρουσιάζονται οι βασικές έννοιες για τη βιολογική γεωργία και τα βιολογικά προϊόντα. Γίνεται αναφορά στις μορφές γεωργίας όπου υπάρχουν ενώ παράλληλα τονίζεται η διαφορά μεταξύ συμβατικής και βιολογικής γεωργίας. Επίσης, ορίζεται η έννοια του βιολογικού προϊόντος, τα χαρακτηριστικά της βιολογικής παραγωγής τροφίμων, καθώς και οι στόχοι, οι προϋποθέσεις και οι επιδράσεις της βιολογικής γεωργίας. Στο δεύτερο κεφαλαίο γίνεται μια αναφορά στην εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία και πολιτική για τη βιολογική γεωργία που ισχύει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ελλάδα. Στο τρίτο κεφάλαιο, αναφέρονται οι διάφοροι οργανισμοί πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων. Στο τέταρτο κεφάλαιο αναφέρονται οι σκοποί και οι στόχοι της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Τέλος, παρουσιάζεται το ερευνητικό κομμάτι της εργασίας με ανάλυση των αποτελεσμάτων και τα συμπεράσματα μέσω της ανασκόπησης της βιβλιογραφίας.

ABSTRACT

This paper is about an intrinsically interesting subject related to organic products. We will endeavor to stress the most important differences and characteristics between biological and conventional production so as to conclude whether we should include biological products in our nutritio. In the first chapter the basic concepts concerning organic farming and products are presented. Different forms of agriculture are mentioned and at the same time emphasis is placed on the differences between conventional and organic farming. Moreover, the concept of organic products is defined, the characteristics of biological food production as well as the aims, the conditions and the effects of organic farming. In the second chapter, national and European legislation are mentioned as well as the policies that apply in organic farming both in the European Union and in Greece. In the third chapter, all organisation of certification for organic products are mentioned. In the fourth chapter we present the aims and intentions of the survey that was conducted in Thessaloniki. Finally the research part of the thesis is presented along with the analysis of the findings.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ευρύτερο κίνημα που αναπτύσσεται τις τελευταίες δεκαετίες σε παγκόσμια κλίμακα υπέρ της διατήρησης και προστασίας του περιβάλλοντος, είναι φυσικό να αγγίζει άμεσα και τον τομέα της γεωργίας. Έτσι, καθώς μια ολοένα αυξανόμενη μερίδα ευαισθητοποιημένων καταναλωτών απαιτεί πλέον ασφαλή τρόφιμα, απαλλαγμένα από χημικά κατάλοιπα, ένα καινούριο σύστημα γεωργικής παραγωγής που σέβεται το περιβάλλον έρχεται στο επίκεντρο των εξελίξεων, η βιολογική ή οργανική ή αλλιώς οικολογική γεωργία. Ο βιολογικός τρόπος παραγωγής των γεωργικών προϊόντων αποτελεί μία ικανοποιητική εναλλακτική λύση στα προβλήματα του αγροτικού τομέα, καθώς τα βιολογικά προϊόντα αφενός ταυτίζονται με την έννοια των «φυσικών» προϊόντων διατροφής και αφετέρου συμπλέουν, χάρη στη φιλική προς το περιβάλλον παραγωγική τους διαδικασία, με το γενικότερο ρεύμα υπέρ της διατήρησης του περιβάλλοντος.

Η βιολογική γεωργία αποτελεί μία ολοκληρωμένη πρόταση παραγωγής, οικολογικού προσανατολισμού, σύμφωνα με την οποία οι παράγοντες που καθορίζουν την ποσότητα και ποιότητα των παραγομένων προϊόντων αντιμετωπίζονται ολιστικά. Το σύστημα αυτό οργάνωσης και λειτουργίας της γεωργικής πρακτικής σέβεται τη φύση και προσπαθεί να συνεργάζεται αρμονικά μαζί της.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, το μοντέλο της βιομηχανικής συμβατικής γεωργίας εμφανίζει δυσλειτουργίες, τόσο στον τομέα της διατροφής, όσο και στη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος. Η βιολογική γεωργία επιτυγχάνει ισορροπία στη σχέση ανθρώπου/ τροφής/ γης με τη βοήθεια του τοπικού δυναμικού, γεγονός που αναγνωρίζεται τόσο από οικολόγους, όσο και από την πολιτεία και αρμόδιους φορείς. Εξάλλου, οι σύγχρονοι καταναλωτές απαιτούν τρόφιμα ποιοτικά, με πλούσιες διαιτητικές ιδιότητες και επιπλέον ασφαλή. Όλα τα παραπάνω, οδήγησαν τα τελευταία χρόνια την Ε.Ε.(άρα και την Ελλάδα) να στραφεί με μεγαλύτερο ενδιαφέρον προς τη βιολογική παραγωγή.

Η Ελλάδα έχει όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά και δυνατότητες για την ανάδειξη και την επέκταση των πρακτικών παραγωγής γεωργικών βιολογικών προϊόντων. Τα πλεονεκτήματα της χώρας μας, όπως οι ήπιες κλιματικές συνθήκες, το ιδιόμορφο ανάγλυφο του εδάφους, οι οικογενειακής μορφής γεωργικές

εκμεταλλεύσεις σε μικρές εκτάσεις και το γεγονός ότι σε πολλές περιοχές γίνεται καλλιέργεια με παραδοσιακές τεχνικές, ευνοούν την ευκολότερη υιοθέτηση του συστήματος παραγωγής της βιολογικής γεωργίας και την παραγωγή βιολογικών προϊόντων.

Όσο ευνοϊκές όμως και αν είναι οι προϋποθέσεις για ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας στον ελληνικό χώρο, χρειάζεται να επισημανθεί ότι η υιοθέτηση της διαφορετικής αυτής αντίληψης στη γεωργική παραγωγή απαιτεί, μεταξύ άλλων, τη διαμόρφωση βαθιάς οικολογικής συνείδησης από πλευράς παραγωγών, αλλά και προσπάθειες από τη μεριά των πολιτών – καταναλωτών, για αλλαγή του μοντέλου κατανάλωσης που ακολουθούν σήμερα.

Ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η καταγραφή των στάσεων, αντιλήψεων και συμπεριφορών των καταναλωτών, σχετικά με τα βιολογικά προϊόντα. Έτσι, πραγματοποιήθηκε έρευνα σε κατοίκους – καταναλωτές της Θεσσαλονίκης με σκοπό την καταγραφή των απόψεων τους για το περιβάλλον, τη βιολογική γεωργία, τα βιολογικά προϊόντα, την προτίμησή τους σε αυτά ή μη, τους λόγους που τους ωθούν στην επιλογή ή μη των βιολογικών προϊόντων και αν συμφωνούν ή όχι με τη φιλοσοφία της βιολογικής γεωργίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Βασικές έννοιες για τη βιολογική γεωργία και τα βιολογικά προϊόντα

1.1 Βιολογική γεωργία:

Η Βιολογική γεωργία είναι ένα σύστημα διαχείρισης και παραγωγής αγροτικών προϊόντων που στηρίζεται σε φυσικές διεργασίες, στη μη χρησιμοποίηση χημικών συνθετικών λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων και στη χρησιμοποίηση εναλλακτικών προς τη χημική μεθόδων αντιμετώπισης εχθρών, ασθενειών και ζιζανίων, καθώς και στη χρησιμοποίηση τεχνικής παραγωγής, όπως η αμειψισπορά και η ανακύκλωση φυτικών και ζωικών υπολειμμάτων που διατηρούν τη φυσική ισορροπία και τη γονιμότητα του εδάφους.

Η Βιολογική γεωργία βασίζεται κυρίως στη χρησιμοποίηση κατά το δυνατό ανανεώσιμων φυσικών πόρων σε τοπικό επίπεδο, στην αυτάρκεια του εδάφους σε οργανική ουσία και θρεπτικά στοιχεία και στη βιοποικιλότητα του οικοσυστήματος που αποτελεί και τον κύριο παράγοντα στη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας του. Βασίζεται επίσης στη χρησιμοποίηση ιθαγενών ανθεκτικών φυτών και φυλών ζώων που έχουν προσαρμοστεί στις τοπικές συνθήκες καθώς και στην κατάλληλη επιλογή καλλιεργητικών τεχνικών και εναλλαγή καλλιεργειών, με προτίμηση στα μεικτά συστήματα γεωργίας (συνύπαρξη φυτικής και ζωικής παραγωγής στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις).

Προκειμένου να οριστεί η έννοια της βιολογικής γεωργίας, φαίνεται σκόπιμο να αναφερθούμε στον ορισμό που έχει αναπτυχθεί από τον Κώδικα τροφίμων, με βάση συμβουλές εμπειρογνομόνων από όλο τον κόσμο. Ο Κώδικας θεωρεί τη βιολογική γεωργία ως ένα σφαιρικό σύστημα γεωργικής παραγωγής (φυτικών και ζωικών προϊόντων) που ευνοεί τις πρακτικές διαχείρισης παρά την προσφυγή σε παράγοντες παραγωγής εξωτερικής προέλευσης. Με την οπτική αυτή, οι καλλιεργητικές, βιολογικές και μηχανικές μέθοδοι χρησιμοποιούνται κατά προτίμηση στα χημικά συνθετικά προϊόντα.

1.1.1 Μορφές γεωργίας

1. ΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ: παραγωγή γεωργικών προϊόντων με τη χρησιμοποίηση γεωργικών φαρμάκων και λιπασμάτων.
2. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ: η συνδυασμένη χρησιμοποίηση βιολογικών, καλλιεργητικών και χημικών μεθόδων για την καλλιέργεια των φυτών αλλά και για την καταπολέμηση των ασθενειών και εχθρών των φυτών.
3. ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ: σύστημα διαχείρισης και παραγωγής αγροτικών προϊόντων που στηρίζεται:
 - i. Σε φυσικές διεργασίες.
 - ii. Στη μη χρησιμοποίηση χημικών λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων.
 - iii. Στη χρησιμοποίηση μη χημικών μεθόδων, στην αντιμετώπιση εχθρών και ζιζανίων και ανακύκλωση φυτικών και ζωικών υπολειμμάτων που διατηρούν την φυσική ισορροπία και τη γονιμότητα του εδάφους.

1.1.2 Στόχοι Βιολογικής γεωργίας

- i. Η ανάπτυξη και προαγωγή ολοκληρωμένων σχέσεων μεταξύ εδάφους, φυτών, ζώων, ανθρώπων και βιόσφαιρας έτσι ώστε τελικά να λαμβάνονται γεωργικά προϊόντα και είδη διατροφής, χωρίς χημικά υπολείμματα και ταυτόχρονα το περιβάλλον να αναβαθμίζεται και να προστατεύεται.
- ii. Η προστασία της δημόσιας υγείας.
- iii. Η προστασία της άγριας χλωρίδας και πανίδας.
- iv. Η αειφόρος διαχείριση των εδαφικών πόρων.

Με τον όρο "βιολογική" ή "οικολογική" ή "οργανική" γεωργία, χαρακτηρίζουμε την εναλλακτική πρόταση για μία ήπια γεωργία, φιλική προς το περιβάλλον και τον άνθρωπο, στην οποία το φυτό βρίσκεται σε αρμονία με τον χώρο που το περιβάλλει. Η προσπάθεια που κάνει η βιολογική γεωργία, την κατατάσσει στην πρώτη θέση των φιλικών προς το περιβάλλον συστημάτων παραγωγής. Έχει κερδίσει την αναγνώριση της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας και των ειδικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα αγροτικής πολιτικής.

Η Βιολογική Γεωργία είναι ένα ολιστικό σύστημα διαχείρισης και παραγωγής το οποίο προωθεί και υποστηρίζει την υγεία του αγρό-οικοσυστήματος, περιλαμβάνοντας την βιοποικιλότητα, τους βιολογικούς κύκλους και την βιολογική δράση του εδάφους. Δίνει έμφαση στην χρήση ενδογενών μέσων διαχείρισης και όχι στην εισαγωγή εξωγενών παραγόντων, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τοπικές συνθήκες

απαιτούν συστήματα προσαρμοσμένα σε αυτές. Αυτό επιτυγχάνεται χρησιμοποιώντας αντί για συνθετικά μέσα, όπου είναι δυνατόν, γεωπονικές, βιολογικές και μηχανικές μεθόδους που πληρούν τις απαιτήσεις του οικοσυστήματος.

Πιο συγκεκριμένα η βιολογική γεωργία είναι ένα σύστημα στο οποίο αποφεύγεται η χρήση αγροχημικών (λιπασμάτων, ζιζανιοκτόνων, αυξητικών παραγόντων, προσθέτων ζωοτροφών κτλ). Ο παραγωγός που ασκεί βιολογική γεωργία βασίζεται στην εναλλαγή των καλλιεργειών, στη χρήση κοπριάς, στην καλλιέργεια φυτών που δεσμεύουν το άζωτο, στη χαμηλή πυκνότητα των ζώων τόσο στις σταβλικές εγκαταστάσεις, όσο και στους χώρους βόσκησης, καθώς και στην εκτροφή των ζώων σύμφωνα με τις φυσιολογικές τους ανάγκες. Η οικολογική γεωργία είναι η μόνη βιώσιμη μακροχρόνια, γιατί δεν καταστρέφει το φυσικό περιβάλλον στο οποίο στηρίζεται.

1.1.3 Το μέλλον της χώρας μας και η βιολογική γεωργία

Το μέλλον της χώρας μας είναι συνυφασμένο με την πρόοδο και εξέλιξη της βιολογικής καλλιέργειας, που θα αποτελέσει, σίγουρα ένα αναπόσπαστο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας και παραγωγής τροφίμων στην χώρα μας. Χωρίς την πρόοδο και την βαθμιαία επικράτηση της βιολογικής καλλιέργειας είναι αδύνατον να προχωρήσουμε ομαλά σαν κοινωνία, επειδή οι συμβατικές μέθοδοι της γεωργίας μολύνουν υπέρμετρα το περιβάλλον και στη συνέχεια δηλητηριάζουν τον άνθρωπο και ειδικώς τα παιδιά και τους νέους ανθρώπους.

Νομοθετικά, η βιολογική γεωργία ενοποιείται για τον Ευρωπαϊκό χώρο το 1991 και περιγράφεται από τον κανονισμό 2092/91 της ΕΕ14, καθώς και από τις μετέπειτα συμπληρώσεις του. Μέσα από αυτή τη νομοθεσία μπαίνουν κανόνες στην παραγωγική διαδικασία των βιολογικών προϊόντων, καθορίζονται διαδικασίες για την μεταποίηση, τυποποίηση και διακίνησή τους, περιγράφονται κυρώσεις για τους παραβάτες, και θεσμοθετείται σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης όλων των βιολογικών προϊόντων. Στην Ελλάδα η βιολογική γεωργία ξεκίνησε δειλά και αποσπασματικά με προσωπική ευθύνη του κάθε παραγωγού πριν την ψήφιση του πιο πάνω κανονισμού. Η πρώτη πιστοποίηση σε ελληνικό προϊόν δίνεται το 1984 από Ολλανδικό πιστοποιητικό οργανισμό.

Το κίνημα της βιολογικής γεωργίας, αν και στον Ευρωπαϊκό χώρο βρίσκει τις ρίζες του στα τέλη του περασμένου αιώνα, στην Ελλάδα πρώτο ακούγεται στη δεκαετία του '70, στο χώρο των υγιεινιστών, ως μια μορφή παραγωγής με προϊόντα

"καθαρά", χωρίς χημικά κατάλοιπα. Οι πρώτες εμφανίσεις ωστόσο στον χώρο αυτό γίνονται κατά την πενταετία '80 - '85, οπότε και δημιουργούνται οι αρχικοί πυρήνες ενημέρωσης και δράσης και συγκεκριμένα η Συντονιστική Επιτροπή Βιοκαλλιεργητών, την οποία και διαδέχεται ο Σύλλογος Οικολογικής Γεωργίας Ελλάδας. Στη συνέχεια της δεκαετίας μπαίνουν οι βάσεις για τα πρώτα οργανωμένα προγράμματα βιοκαλλιέργειας. Το όλο σκηνικό μεταβάλλεται σημαντικά από τις αρχές της δεκαετίας του '90 οπότε η Ευρωπαϊκή Ένωση, κάτω από την πίεση των εκεί κινημάτων, αναγνωρίζει πλέον επίσημα την βιολογική γεωργία, με την ψήφιση του Κανονισμού 2092/91, ο οποίος και καθορίζει την έννοια της βιολογικής γεωργίας, με βάση τους κανόνες της IFOAM, της διεθνούς Ομοσπονδίας Οργανώσεων Βιολογικής Γεωργίας.

Οι εξελίξεις αυτές σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μεταφέρθηκαν βέβαια και στη χώρα μας, με καθυστέρηση της εφαρμογής του Κανονισμού κατά 2 χρόνια. Η χρονιά ορόσημο είναι το έτος 1993, η οποία μας επιτρέπει να έχουμε επίσημες καταγραφές καθώς και την επίσημη πορεία που παρουσιάζει η χώρα μας στην εξέλιξη της βιολογικής γεωργίας.

Όσον αφορά τα είδη των καλλιεργειών όπου εφαρμόζεται η βιολογική γεωργία, φαίνεται να καλύπτεται ολόκληρο σχεδόν το φάσμα της γεωργικής παραγωγής, με την ελιά να καταλαμβάνει την κυρίαρχη θέση, ακολουθεί το αμπέλι, τα σιτηρά, τα εσπεριδοειδή κ.α. Σήμερα πια χιλιάδες παραγωγών έχουν υιοθετήσει τις αρχές της βιολογικής γεωργίας και μεμονωμένα ή συσπειρωμένα, είτε σε ομάδες παραγωγών είτε μέσα από επιχειρηματικούς φορείς, δίνουν ένα πιο σύγχρονο πρόσωπο στην ελληνική βιοκαλλιέργεια, υλοποιώντας την πίστη τους για μια γεωργία που σέβεται το περιβάλλον.

Τώρα όσον αφορά στην ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας, καθ' όλη τη διάρκεια της δεκαετίας του '50, η βασική προτεραιότητα της γεωργίας ήταν να ικανοποιεί, με μια σημαντική αύξηση της γεωργικής παραγωγής, τις άμεσες ανάγκες σε τρόφιμα και να αυξάνει τον βαθμό αυτάρκειας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Είναι κατανοητό επομένως ότι η βιολογική γεωργία δυσκολεύθηκε πολύ να επιτύχει, στο πλαίσιο αυτό, ευνοϊκή απήχηση. Αντίθετα, στο τέλος της δεκαετίας του '60 και κυρίως η δεκαετία του '70, αντιστοιχούν στην ανάδειξη μιας σημαντικής συνειδητοποίησης σε επίπεδο της προστασίας του περιβάλλοντος, στην οποία η βιολογική γεωργία θα μπορούσε να δώσει την κατάλληλη απάντηση. Νέοι σύνδεσμοι

δημιουργούνται, συγκεντρώνοντας παραγωγούς, καταναλωτές και άλλα άτομα τα οποία ενδιαφέρονται για την οικολογία και για μια περισσότερο στενά συνδεδεμένη με τη φύση, ζωή.

Η βιολογική γεωργία ανθίζει, ωστόσο, πραγματικά, στη διάρκεια της δεκαετίας του '80, εφόσον αυτός ο νέος τρόπος παραγωγής και το ενδιαφέρον των καταναλωτών γι' αυτά τα προϊόντα συνεχίζουν να αναπτύσσονται όχι μόνο στο μεγαλύτερο μέρος των Ευρωπαϊκών χωρών αλλά και σε άλλες χώρες, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, ο Καναδάς, η Αυστραλία και η Ιαπωνία. Παρατηρούμε στην περίπτωση αυτή, μια σημαντική αύξηση του αριθμού παραγωγών και την έναρξη πρωτοβουλιών στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας των βιολογικών προϊόντων. Αυτό το ευνοϊκό πλαίσιο για την ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας οφείλει σε μεγάλο βαθμό την προέλευσή του στην σταθερή φροντίδα των καταναλωτών να τους προσφέρονται ασφαλή προϊόντα τα οποία πρέπει να παράγονται με μεθόδους παραγωγής που σέβονται και προστατεύουν το περιβάλλον. Παράλληλα, οι επίσημες διοικητικές υπηρεσίες αναγνωρίζουν σιγά σιγά την βιολογική γεωργία εντάσσοντάς την στα θέματα έρευνάς τους και αποκτώντας νομοθεσίες για τον τομέα (π.χ. στην Αυστρία, τη Γαλλία, τη Δανία). Επιπλέον αρχίζουν να χορηγούνται επιδοτήσεις, τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο, από ορισμένα κράτη μέλη, υπέρ αυτού του τύπου γεωργίας.

Παρά τις προσπάθειες αυτές, η βιολογική γεωργία παραμένει, ωστόσο και στη διάρκεια αυτής της περιόδου, ελλειμματική λόγω της έλλειψης αναγνωρισιμότητας, ιδιαίτερα στα μεγάλα αστικά κέντρα. Είναι γεγονός ότι βασιλεύει κάποια σύγχυση στα μάτια των καταναλωτών όσον αφορά τη σημασία της ίδιας της έννοιας της βιολογικής γεωργίας και των περιορισμών όπου επιβάλλονται.

Η αιτία της σύγχυσης αυτής βρίσκεται ουσιαστικά στην ύπαρξη διαφόρων σχολών και διαφορετικών φιλοσοφιών, στην έλλειψη εναρμόνισης των χρησιμοποιούμενων ορολογιών, στην ετερογενή παρουσίαση των προϊόντων, στο αμάλγαμα που πραγματοποιείται ανάμεσα σε βιολογικά προϊόντα, προϊόντα ποιότητας, σε φυσικά προϊόντα, κλπ.. Οι πολυδιάστατες απόψεις που κυριαρχούν στη χρησιμοποίηση των ενδείξεων που αναφέρονται σ' αυτόν τον τρόπο παραγωγής συμβάλλουν επίσης στην ενίσχυση αυτής της σύγχυσης.

1.1.4 Βασικές αρχές Βιολογικής γεωργίας

Η Βιολογική Γεωργία (ΒΓ) βασίζεται σε έναν αριθμό αρχών και ιδεών όπως η προστασία των φυσικά ανανεώσιμων συστημάτων, η χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην παραγωγή, η προστασία των φυτών και των συνηθειών των άγριων ζώων, η διατήρηση της βιοποικιλότητας, η σωστή χρήση του νερού, η υποστήριξη και η υιοθέτηση ενός συστήματος καλλιέργειας που θα συμβάλλει στη δημιουργία μιας κοινωνικά ορθούς και περιβαλλοντικά υπεύθυνης διαδικασίας για την διασπορά των παραγόμενων προϊόντων.

Οι βασικές αρχές της Βιολογικής Γεωργίας:

- i. η προστασία του περιβάλλοντος
- ii. η διατήρηση της γονιμότητας του εδάφους
- iii. ο σεβασμός στην υγεία του καταναλωτή
- iv. η διατήρηση της βιοποικιλότητας του οικοσυστήματος
- v. η ανακύκλωση υλικών όσο αυτό είναι δυνατό
- vi. η αντιμετώπιση των γεωργικών μονάδων ως συστήματα σε ισορροπία
- vii. η διατήρηση των βιολογικά παραγόμενων προϊόντων φυτικών και ζωικών σε όλα τα στάδια από την παραγωγή έως τη διάθεσή τους στην αγορά σε αρμονία με τους νόμους της φύσης
- viii. ποιότητα έναντι της ποσότητας
- ix. η χρήση νέων τεχνολογιών στη ΒΓ για την ζωική παραγωγή σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κάθε είδους.

Σε ένα σύστημα ΒΓ ένας από τους στόχους είναι η προστασία του περιβάλλοντος. Οι τεχνικές καλλιέργειας πρέπει να αναδιαμορφωθούν κατά τέτοιο τρόπο ώστε να διατηρούν την οικολογική σταθερότητα του περιβάλλοντος. Η γονιμότητα του εδάφους διατηρείται και βελτιώνεται από ένα σύστημα μετρήσεων που προάγει τη μέγιστη βιολογική δραστηριότητα του εδάφους. Ο έλεγχος των εντόμων γίνεται με ολοκληρωμένες μεθόδους ελέγχου προάγοντας τη βιοποικιλότητα.

Στη Βιολογική Γεωργία η εκτροφή των ζώων γίνεται σύμφωνα με τις ανάγκες τους εφαρμόζονται μέθοδοι εκτροφής που μειώνουν τα επίπεδα της καταπόνησης, βελτιώνουν την υγεία και προστατεύουν από ασθένειες. Ο κύριος στόχος της ΒΓ είναι η παραγωγή υγιών και ασφαλών προϊόντων για τους καταναλωτές, λαμβάνοντας πάντα υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος. Η φράση Βιολογικό Προϊόν

εγγυάται ότι το προϊόν παράγεται με τέτοιο τρόπο ώστε να μην χρησιμοποιούνται χημικά και να προστατεύει το περιβάλλον. Για να φτάσουν στην αγορά όλα τα βιολογικά προϊόντα πρέπει να έχουν ελεγχθεί από αρμόδιους πιστοποιητικούς οργανισμούς.

1.1.5 Βασικές διαφορές μεταξύ συμβατικής και βιολογικής γεωργίας

Στα βιολογικά συστήματα η βελτίωση της γονιμότητας του εδάφους επιτυγχάνεται μέσω της οργανικής λίπανσης. Η θρέψη των φυτών είναι έμμεση στα βιολογικά συστήματα ενώ είναι άμεση στα συμβατικά. Στη βιολογική γεωργία η προστασία των φυτών γίνεται χρησιμοποιώντας προστατευτικές μεθόδους ενώ στη συμβατική χρησιμοποιώντας θεραπευτικές μεθόδους.

1.2 ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Το βιολογικό προϊόν είναι εκείνο που παράγεται σύμφωνα με τις μεθόδους της βιολογικής γεωργίας ή κτηνοτροφίας.

Η βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία βασίζονται σε ένα σύστημα διαχείρισης και παραγωγής αγροτικών προϊόντων που στηρίζεται σε φυσικές διεργασίες, χωρίς τη χρήση χημικών συνθετικών λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, στη χρησιμοποίηση εναλλακτικών προς τη χημική μέθοδο αντιμετώπισης εχθρών, ασθενειών και ζιζανίων καθώς και στη χρησιμοποίηση τεχνικών παραγωγής, όπως η αμειψισπορά και η ανακύκλωση φυτικών και ζωικών υπολειμμάτων που διατηρούν τη φυσική ισορροπία και γομιμότητα του εδάφους.

Η βιολογική γεωργία βασίζεται κυρίως:

➤ Στη χρησιμοποίηση κατά το δυνατόν ανανεώσιμων φυσικών πόρων σε τοπικό επίπεδο, στην αυτάρκεια του εδάφους σε οργανική ουσία και θρεπτικά στοιχεία και στη βιοποικιλότητα του οικοσυστήματος που αποτελεί και τον κύριο παράγοντα διατήρησης της οικολογικής ισορροπίας του.

➤ Στη χρησιμοποίηση ιθαγενών ανθεκτικών φυτών που έχουν προσαρμοστεί στις τοπικές συνθήκες καθώς και στην κατάλληλη επιλογή καλλιεργητικών τεχνικών και εναλλαγή καλλιεργειών, με προτίμηση στα μεικτά συστήματα γεωργίας.

1.2.1 Πως αναγνωρίζω πιο προϊόν είναι Βιολογικό

Σήμα βιολογικών προϊόντων Ε.Ε.

Μπορείτε να είστε σίγουροι ότι το προϊόν που αγοράζετε είναι βιολογικό όταν στην ετικέτα βλέπετε το χαρακτηριστικό "φύλλο" με τα αστεράκια της ΕΕ. Μετά τη λήξη της διετούς μεταβατικής περιόδου την 1η Ιουλίου, όλα τα συσκευασμένα βιολογικά τρόφιμα πρέπει να φέρουν το ειδικό σήμα της ΕΕ, που φαίνεται στην εικόνα. Αυτό σημαίνει ότι οι παρασκευαστές των τροφίμων –καθώς και οι αγρότες από τους οποίους έλαβαν τα διάφορα συστατικά– τήρησαν τις αυστηρές προδιαγραφές της ΕΕ για τα βιολογικά τρόφιμα και ποτά. Οι προδιαγραφές αυτές – και το σήμα– σκοπό έχουν να προωθήσουν τη βιολογική γεωργία της ΕΕ, τη φροντίδα για τη γη, τη βιοποικιλότητα και τα υψηλά επίπεδα προστασίας των ζώων.

Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι Βιολογικό προϊόν είναι μόνο αυτό που φέρει ευκρινώς στην ετικέτα του το σήμα του πιστοποιητικού οργανισμού, τον αριθμό πιστοποίησης και την ορολογία «Προϊόν Βιολογικής Καλλιέργειας». Προϊόντα που κυκλοφορούν ως Οικολογικά, Φυσικά, Υγιεινά χωρίς τα παραπάνω στοιχεία ουδεμία σχέση έχουν με τα βιολογικά. Επιπλέον ο καταναλωτής θα πρέπει να είναι αρκετά επιφυλακτικός σε προϊόντα που προσφέρονται σε χύμα μορφή και ειδικώς από καταστήματα που δεν έχουν την ανάλογη πιστοποίηση.

Τι πρέπει να προσέχουμε:

ί. ορισμένες καλλιέργειες βρίσκονται στο μεταβατικό στάδιο μετατροπής τους από εντατικοποιημένες χημικές σε βιολογικές. Το απαιτούμενο χρονικό διάστημα για να απαλλαγεί το έδαφος από τα υπολείμματα των χημικών ουσιών είναι περίπου 2 χρόνια. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, η πορεία της καλλιέργειας ελέγχεται από τους οργανισμούς πιστοποίησης. Είναι απαραίτητο να γνωρίζει ο καταναλωτής ότι τα προϊόντα που παράγονται από αυτές τις καλλιέργειες πρέπει να φέρουν την ένδειξη « προϊόν βιολογικής καλλιέργειας σε μεταβατικό στάδιο ».

ii. τα πραγματικά βιολογικά προϊόντα, κυρίως τα οπωροκηπευτικά, είναι διαθέσιμα μόνο την περίοδο της εποχής τους. Εξωτερικά μπορεί να μην έχουν πολύ όμορφη εμφάνιση, αλλά έχουν σίγουρα μεγαλύτερη διατροφική αξία από τα συμβατικά.

iii. τα βιολογικά προϊόντα δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να συγχέονται με τα γενετικώς τροποποιημένα ή αλλιώς μεταλλαγμένα τρόφιμα. Μεταλλαγμένα ονομάζονται τα προϊόντα που είναι αποτέλεσμα της εισαγωγής γονιδίων σε συμβατικές τροφές. Η θρεπτική τους αξία είναι αμφιβόλου ποιότητας και ουδεμία σχέση έχουν με τα βιολογικά.

1.2.2 Γιατί να προτιμήσω τα βιολογικά προϊόντα

Το κυριότερο πλεονέκτημά τους, είναι ότι καλλιεργούνται χωρίς την χρήση χημικών φυτοφαρμάκων, και δεν προστίθενται συντηρητικά κατά την επεξεργασία τους. Είναι από τα λίγα τρόφιμα που ελέγχονται και πιστοποιούνται σε όλα τα στάδια παραγωγής από το χωράφι μέχρι το ράφι.

Επιλέγοντας βιολογικά, βάζω σε προτεραιότητα την υγεία μου και το περιβάλλον.

Επιπλέον τα βιολογικά τρόφιμα προσφέρουν:

A) Μεγαλύτερη θρεπτική αξία.

B) Καλύτερη γεύση.

Γ) Δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον με κατάλοιπα χημικών φυτοφαρμάκων.

Δ) Δεν χρεώνεται ο φορολογούμενος πολίτης με προγράμματα απορρύπανσης και αποζημιώσεις στους παραγωγούς για το θάψιμο της υπερπαραγωγής.

E) Είναι απαλλαγμένα από γενετικές μεταλλάξεις.

1.2.3 Γιατί είναι πιο ακριβά

Οι τιμές των βιολογικών προϊόντων είναι υψηλότερες από αυτές των συμβατικών τροφίμων κι αυτό συμβαίνει κυρίως διότι οι διάφορες τεχνικές που χρησιμοποιούνται μέχρι να παραχθεί το τελικό προϊόν είναι ιδιαίτερα δαπανηρές.

Ακόμη, η απόδοση των βιολογικών καλλιεργειών είναι μικρή διότι η καλλιέργεια γίνεται με φυσιολογικούς ρυθμούς και δεν υπάρχουν φαινόμενα υπερπαραγωγής, όπως συμβαίνει στη συμβατική γεωργία. Τέλος είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η καταναλωτική αγορά των βιολογικών προϊόντων σε ορισμένες

χώρες, όπως η Ελλάδα, δεν είναι ακόμα πολύ ανεπτυγμένη, με αποτέλεσμα να διατηρούνται ακόμη οι τιμές σε υψηλά επίπεδα.

1.2.4 Ποιος εγγυάται την αυθεντικότητα των βιολογικών προϊόντων

Ως προς την παραγωγή και τη διακίνηση των τροφίμων, τα βιολογικά προϊόντα είναι αυτά που τηρούν τους αυστηρότερους κανόνες ασφάλειας και ποιότητας. Η αυθεντικότητα και η ποιότητα των προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας και εκτροφής, οι διαδικασίες και οι πρακτικές που εφαρμόζονται διέπονται στο σύνολό τους από την νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ισχύει και στη χώρα μας. Με βάση τους σχετικούς κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2092/91 και 1804/99), η διαδικασία παραγωγής των προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας και κτηνοτροφίας ελέγχεται σε όλα τα στάδιά της με τις αυστηρές προδιαγραφές που θέτουν εγκεκριμένοι αρμόδιοι εγχώριοι και ξένοι οργανισμοί πιστοποίησης. Οι εν λόγω οργανισμοί τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Γεωργίας της χώρας στην οποία ανήκουν.

Στη βιολογική γεωργία ελέγχεται το ακριβές κτήμα στο οποίο καλλιεργήθηκε το προϊόν, ο τρόπος παραγωγής του, ο τρόπος μεταφοράς του και γενικά η κάθε δραστηριότητα που αφορά το προϊόν, από την σπορά ως την συγκομιδή, την ενδεχόμενη μεταποίησή του και την συσκευασία του. Το ίδιο συμβαίνει και στη βιολογική κτηνοτροφία, όπου ελέγχονται οι τροφές τις οποίες καταναλώνουν τα ζώα και οι φάρμες όπου αυτά εκτρέφονται.

1.2.5 Που τα βρίσκουμε

Τα βιολογικά προϊόντα με τον καιρό, συναντώνται σε όλο και περισσότερα σημεία πώλησης. Οι καταναλωτές μπορούν να τα προμηθευτούν από ειδικά καταστήματα βιολογικής-οικολογικής διατροφής, τα οποία υπάρχουν πλέον στις περισσότερες περιοχές και σε μεγάλες αλυσίδες σούπερ μάρκετ. Το τελευταίο διάστημα προϊόντα βιολογικής γεωργίας πωλούνται σε ειδικές λαϊκές αγορές που υπάρχουν στην Αττική και στη Θεσσαλονίκη. Οι λαϊκές αυτές αγορές γίνονται συνήθως απογευματινές ώρες.

1.2.6 Ποια η επίδρασή τους στο φυσικό περιβάλλον

Η βιολογική γεωργία, αποτελεί μια εναλλακτική πρόταση ήπιας γεωργίας, φιλικής προς το περιβάλλον και τον άνθρωπο. Τα διατροφικά και οικολογικά

αδιέξοδα στα οποία έχει οδηγήσει η εντατική χημική γεωργία καθιστούν τη βιολογική πρόταση κάτι παραπάνω από απαραίτητη.

Η προτίμηση των βιολογικών προϊόντων δεν αποτελεί μόνο μια συνειδητοποιημένη καταναλωτική επιλογή, αλλά συνιστά και μια διαφορετική αντίληψη με κέντρο της το σεβασμό προς τη φύση και την ποιότητα ζωής. Η βιολογική γεωργία βοηθάει την αποτοξίνωση του περιβάλλοντος από τα τοξικά δηλητήρια με τα οποία η συμβατική καλλιέργεια έχει επιβαρύνει το οικοσύστημα.

Η βιολογική γεωργία στηρίζεται στην εκμετάλλευση των φυσικών πόρων και στην παραγωγή γεωργικών προϊόντων μέσα από φυσικές διαδικασίες που διατηρούν μακροπρόθεσμα την οικολογική ισορροπία, όπως τη γονιμότητα του εδάφους. Η χρήση φυσικών λιπασμάτων, η κατάλληλη επιλογή φυτικού και ζωικού υλικού, η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η καταπολέμηση ασθενειών με βιολογικές μεθόδους αποτελούν ορισμένα από τα στοιχεία εκείνα που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Εθνική και Ευρωπαϊκή Νομοθεσία – Πολιτική για τη Βιολογική Γεωργία

2.1 Έλεγχος και Πιστοποίηση Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας στην Ελλάδα

Τα προϊόντα βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα ελέγχονται και πιστοποιούνται από ιδιωτικούς φορείς, οι οποίοι φέρουν έγκριση από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ώστε να ελέγχουν και να πιστοποιούν βιολογικά προϊόντα σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007. Επιπλέον, οι φορείς αυτοί φέρουν διαπίστευση από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (Ε.ΣΥ.Δ.) κατά το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 45011:1998 «Γενικές απαιτήσεις για τους φορείς πιστοποίησης που λειτουργούν συστήματα πιστοποίησης προϊόντων». Ως επιβλέπουσα αρχή του συστήματος ελέγχου των βιολογικών προϊόντων έχει ορισθεί ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ» - ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ (πρώην Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π. - Οργανισμός Πιστοποίησης και Ελέγχου Γεωργικών Προϊόντων) και ως εποπτεύουσα αρχή έχει ορισθεί η Διεύθυνση Βιολογικής Γεωργίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Οι εγκεκριμένοι Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας στην Ελλάδα μέχρι στιγμής είναι οι κάτωθι (Πηγή: www.minagric.gr):

- ΔΗΩ με κωδικό έγκρισης: GR-BIO-01.
- ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΕ, με κωδικό έγκρισης: GR-BIO-02.
- ΒΙΟΕΛΛΑΣ, με κωδικό έγκρισης: GR-BIO-03.
- ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ Α.Ε. – QWAYS, με κωδικό έγκρισης: GR-BIO-04.
- A CERT Α.Ε., με κωδικό έγκρισης: GR-BIO-05.
- IRIS Ε.Ε., με κωδικό έγκρισης: GR-BIO-06.
- ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ–GREEN CONTROL Ο.Ε με κωδικό έγκρισης: GRBIO-07.
- ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ Α.Ε., με κωδικό έγκρισης: GR-BIO-08.
- GMCERT Ο.Ε., με κωδικό έγκρισης: GR-BIO-10.
- Q-CERT ΕΠΕ , με κωδικό έγκρισης: GR-BIO-12.
- TUV HELLAS Α.Ε., με κωδικό έγκρισης: GR-BIO-13.
- ΟΞΥΓΟΝΟ Ο.Ε, με κωδικό έγκρισης: GR-BIO-14.

2.2 Ιστορική αναδρομή στην Ευρωπαϊκή Νομοθεσία για τη βιολογική παραγωγή μέχρι την πρόσφατη αναθεώρησή της

Στα μέσα της δεκαετίας του 1980 σημειώθηκε στην Ευρώπη μια ολοένα αυξανόμενη τάση παραγωγής βιολογικών τροφίμων που δεν ήταν δυνατό να αγνοήσουν οι τοπικές αρχές. Επιτυγχάνοντας πολύ υψηλότερες τιμές και εξασφαλίζοντας πολλά περισσότερα οφέλη για το δημόσιο καλό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεώρησε απαραίτητο να θεσπίσει τους απαραίτητους μηχανισμούς ελέγχου για την προστασία των καταναλωτών και να παρέχει την αναγνώριση που αξίζει αυτή η προσπάθεια. Η αρχική πρόταση ήταν να εκδοθεί μια Οδηγία την οποία κάθε κράτος μέλος θα μπορούσε να εφαρμόζει ανάλογα με τις ανάγκες του. Ωστόσο, μετά από αρκετά χρόνια ωρίμανσης της αρχικής ιδέας, η τελική πρόταση οδήγησε στην έκδοση ενός Κανονισμού με ισχύ νόμου σε κάθε κράτος μέλος (Schluter & Blake, 2009).

Η Επιτροπή στράφηκε στη Διεθνή Ομοσπονδία των Κινημάτων για τη Βιολογική Γεωργία (IFOAM) ως τον κύριο φορέα γνώσης και εμπειρίας σε θέματα βιολογικής παραγωγής. Ανταποκρινόμενη, η IFOAM σχημάτισε την Ευρωπαϊκή Αντιπροσωπεία με στόχο να σταθεί αρωγός στην προσπάθεια αυτή. Ωστόσο, στους κόλπους της οργάνωσης υπήρχε ανησυχία για τη στάση που θα υιοθετούσαν οι τοπικές αρχές. Η αναγνώριση ενδεχομένως θα έφερνε και την οικονομική

υποστήριξη, αλλά και την απώλεια του ελέγχου. Όμως ο κύβος είχε ριφθεί - αυτή θα ήταν μια σχεδόν αναπόφευκτη συνέπεια της ανάπτυξης (Schluter & Blake, 2009).

Έτσι, την 1η Ιανουαρίου 1993, το σκηνικό άλλαξε στον κόσμο της βιολογικής παραγωγής με τον πρώτο Κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 να τίθεται σε ισχύ. Σε μερικές χώρες οδήγησε σε περισσότερες αλλαγές από ό,τι σε άλλες, ανάλογα με τη φύση του συστήματος ελέγχου που κάθε κράτος μέλος επέλεξε να εφαρμόσει. Αναδείχθηκε το πλήρες εύρος των εφαρμόσιμων πρακτικών, από την κρατική πιστοποίηση με χρήση ενός μόνο προτύπου μέχρι την πιστοποίηση από πολλούς ιδιωτικούς φορείς σύμφωνα με τα δικά τους διαφορετικά πρότυπα. Αναδείχθηκε επίσης η ποικιλομορφία της βιολογικής παραγωγής, ένα βασικό χαρακτηριστικό που παραμένει αναλλοίωτο μέχρι σήμερα (Schluter & Blake, 2009). Το σκηνικό άλλαξε και πέρα από τα ευρωπαϊκά σύνορα. Οι εισαγωγές από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταλάμβαναν σημαντικό μερίδιο της αγοράς και έπρεπε και αυτές να συμμορφωθούν με τον Κανονισμό. Έτσι, ο Κανονισμός έγινε σημείο αναφοράς για τη βιολογική γεωργία σε όλο τον κόσμο. Με μέσο όρο τρεις τροποποιητικούς Κανονισμούς ετησίως, η διαδικασία όμως, άρχισε να γίνεται ιδιαίτερα χρονοβόρα. Ορισμένοι από αυτούς τους τροποποιητικούς Κανονισμούς ήταν από μόνοι τους σημεία-σταθμοί, με σημαντικότερο αυτόν του 1999 που καθόρισε τις απαιτήσεις για τη βιολογική κτηνοτροφία και τα προϊόντα της (Schluter & Blake, 2009).

Μέχρι το 2000, είχε γίνει πια φανερό ότι η βιολογική γεωργία χρειαζόταν κάτι περισσότερο από τον Κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 και την αποσπασματική στήριξη μέσω των διατάξεων αγροτικής ανάπτυξης προκειμένου να αξιοποιηθεί το τεράστιο δυναμικό της. Τελικά, με πρωτοβουλία της Προεδρίας της Δανίας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε από την Επιτροπή την κατάρτιση σχεδίου δράσης για τη βιολογική παραγωγή. Η δημοσίευση αυτού του σχεδίου δράσης έγινε τον Ιούνιο του 2004. Οκτώ από τις 21 δράσεις αφορούσαν αλλαγές στον Κανονισμό. Καμία από αυτές δεν έκανε λόγο για ριζική αντικατάσταση, αλλά αποτέλεσαν το πρώτο βήμα για την αναθεώρηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 (Schluter & Blake, 2009).

Τελικά, η διαδικασία αναθεώρησης του Κανονισμού για τη βιολογική γεωργία (ΕΟΚ) 2092/91 διήρκεσε σχεδόν τρία χρόνια μετά τη δημοσίευση από την Επιτροπή της σχετικής πρότασής της το Δεκέμβριο του 2005. Η Επιτροπή πρότεινε το νέο Κανονισμό σε δύο διαφορετικά νομοθετικά μέρη και βήματα: (α) Έναν Κανονισμό – πλαίσιο και (β) Συνοδευτικούς κανόνες εφαρμογής (Schluter & Blake, 2009).

Ο Κανονισμός – πλαίσιο που αναπτύχθηκε και τέθηκε σε εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου του 2009, ήταν ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2007, για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91, ενώ οι συνοδευτικοί κανόνες εφαρμογής ορίστηκαν στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 889/2008 της Επιτροπής, της 5ης Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων όσον αφορά τον βιολογικό τρόπο παραγωγής, την επισήμανση και τον έλεγχο των προϊόντων και στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 της Επιτροπής, της 8ης Δεκεμβρίου 2008, για τον καθορισμό των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τους όρους εισαγωγής βιολογικών προϊόντων από τρίτες χώρες (Πηγή: <http://eurlex.europa.eu>).

Από εκεί και έπειτα, οι προαναφερθέντες Κανονισμοί υπέστησαν διάφορες τροποποιήσεις. Ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 889/2008 σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων όσον αφορά τον βιολογικό τρόπο παραγωγής, την επισήμανση και τον έλεγχο των προϊόντων, έχει δεχθεί μία σειρά από τροποποιήσεις, με κυριότερες από όλες να είναι (Πηγή: <http://eur-lex.europa.eu>):

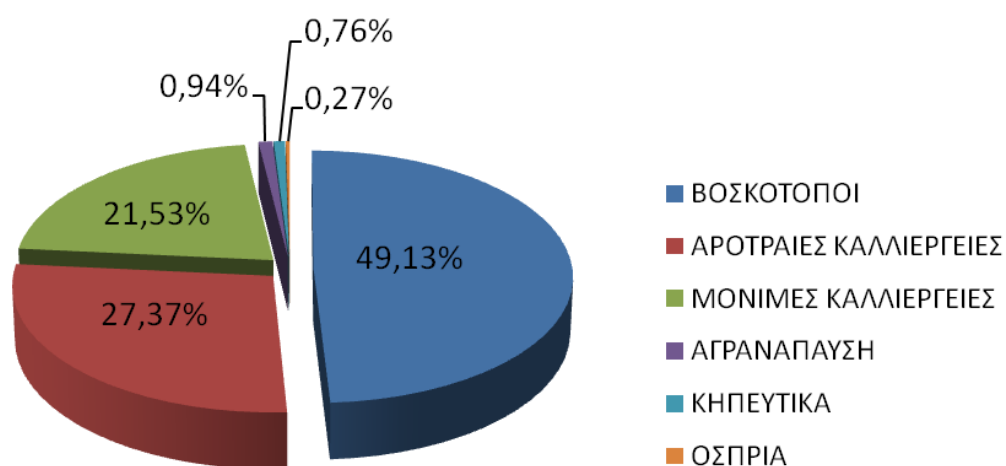
- Ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 710/2009 της Επιτροπής, της 5ης Αυγούστου του 2009, ο οποίος θέσπισε λεπτομερείς κανόνες για τη βιολογική παραγωγή των ζώων υδατοκαλλιέργειας και των φυκιών.
- Ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 271/2010 της Επιτροπής, της 24ης Μαρτίου του 2010, ο οποίος καθόρισε λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής όσον αφορά τον λογότυπο βιολογικής παραγωγής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και
- Ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 203/2012 της Επιτροπής, της 8ης Μαρτίου, ο οποίος θέσπισε λεπτομερείς κανόνες για την παραγωγή βιολογικών οίνων. Ο Κανονισμός αυτός θα αρχίσει να εφαρμόζεται από την 1^η Αυγούστου του 2012

2.3 Εκτάσεις βιολογικής γεωργίας (αριθμός και είδος καλλιεργειών)

Το σύνολο των εκτάσεων της βιολογικής γεωργίας (έτος 2010) στην Ελλάδα (καλλιεργήσιμες εκτάσεις και βοσκότοποι) ανέρχεται στα 3.098.215 στρέμματα.

- Σε ποσοστό 3,34% ανέρχεται η έκταση της βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα το 2008 (συμπεριλαμβανομένων των βοσκότοπων), σε σύγκριση με την αντίστοιχη έκταση του συνόλου της χώρας (καλλιεργήσιμη γη 32.474.000 στρ. και 51.378.000 στρ. βοσκότοποι, στοιχεία 2008).
- Τα 1.576.064 στρ. (51%) αποτελούν οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις και αντίστοιχα τα 1.522.151 στρ. (49%) οι βοσκότοποι.
- Μειώθηκαν κατά 164.307 (-5,1%) τα συνολικά στρέμματα της βιολογικής γης το 2010 σε σύγκριση με το 2009, από 3.262.522 στρ. σε 3.098.215 στρ.
- Μείωση παρουσίασε επίσης και ο αριθμός των καλλιεργήσιμων εκτάσεων σε σχέση με το 2009 κατά 7,6%.
- Τα 2.925.830 στρ. (96%), βρίσκονται σε πλήρες βιολογικό στάδιο και τα 172.381 στρ (4%) σε μεταβατικό.
- Οι αροτραίες, ως ομάδα καλλιεργειών (δημητριακά, παραγωγή ζωοτροφών, βιομηχανικά φυτά, ελαιούχοι καρποί, κλωστικά, αρωματικά φυτά και βότανα, σανοδοτικά φυτά κλπ), καταλαμβάνουν έκταση 848.005,10 στρ. και ποσοστό 27,37%. Ακολουθούν οι μόνιμες καλλιέργειες (οπωροφόρα, εσπεριδοειδή, αμπέλι, ελιά) με 667.145,83 στρ. και ποσοστό 21,53%, η αγρανάπαυση με 28.981,31στρ. και 0,94%, τα κηπευτικά (που περιλαμβάνουν και τις φράουλες, καθώς και τα μανιτάρια) που γενικά καταλαμβάνουν 23.444,49 στρ. και ποσοστό μόλις 0,76% και τέλος, τα όσπρια με 8.487,51 στρ. και ποσοστό 0,27% .

Καταμερισμός εκτάσεων βιολογικής παραγωγής ανάλογα με το είδος καλλιέργειας, 2010

Πηγή: Επεξεργασία των στοιχείων του ΥΑΑΤ

2.4 Βιολογικές καλλιέργειες, 2010

Οι βιολογικές καλλιέργειες και το αντίστοιχο ποσοστό τους επί του συνόλου της βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα (3.098.215 στρ.) κατά φθίνουσα σειρά είναι:

- Κυρίαρχη βιολογική καλλιέργεια για την Ελλάδα παραμένει η καλλιέργεια της ελιάς με 569.701,22 στρ. και ποσοστό 18,39%.
- Τα δημητριακά (σιτάρι, κριθάρι, βρώμη, αραβόσιτος κλπ) με 351.896,22 στρ. και ποσοστό 11,36%.

- Τα σανοδοτικά φυτά (μονοετή, πολυετή, λειμώνες) με 297.840,03 στρ. και 9,61%.
- Άλλες αροτραίες καλλιέργειες με 79.497 στρ. και 2,57%.
- Καρποί για παραγωγή ζωοτροφών με 57.233,02 και 1,85%.
- Το αμπέλι με 50.014,95 στρ. και ποσοστό 1,61%.
- Οπωροφόρα δένδρα με 27.760,31 στρ. και 0,9%.
- Ελαιούχοι καρποί στην κατηγορία βιομηχανικά φυτά (ηλίανθος, σόγια, κράμβη, λινάρι κ.ά.) με 26.294,21 στρ. και 0,85%.
- Κηπευτική γη με 23.444,49 στρ. και 0,76%.
- Εσπεριδοειδή με 19.087,30 στρ. και 0,62%.
- Βότανα, αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά στην κατηγορία βιομηχανικά φυτά με 18.038,76 στρ. και 0,58%.
- Κλωστικά φυτά (βαμβάκι) στην κατηγορία βιομηχανικά φυτά με 15.336,10 στρ. και 0,49%.
- Τα όσπρια με 8.487,51 στρ. και ποσοστό 0,27%.
- Άλλα βιομηχανικά φυτά με 886,10 στρ. και ποσοστό 0,03%.
- Ριζώδεις καλλιέργειες (π.χ. πατάτες, ζαχαρότευτλα κλπ) με 833,96 στρ. και ποσοστό 0,03%.
- Άλλες μόνιμες καλλιέργειες με 582,05 στρ. και ποσοστό 0,02%
- Καπνός στην κατηγορία βιομηχανικά φυτά με 149,70 στρ. και ποσοστό 0,005%.

2.5 Στοιχεία της βιολογικής γεωργίας στον κόσμο

Η βιολογική γεωργία είναι ένα σύστημα παραγωγής, το οποίο βασίζεται σε οικολογικές διαδικασίες, τη βιοποικιλότητα και τους φυσικούς κύκλους προσαρμοσμένα στις τοπικές συνθήκες, σε αντίθεση με τη χρήση εισροών και τις δυσμενείς τους επιπτώσεις. Τα βιολογικά προϊόντα παράγονται σε όλη την υφήλιο με μεθόδους που είτε ακολουθούν διεθνή πρότυπα, είτε ακολουθούν εθνικά πρότυπα, είτε ακολουθούν ιδιωτικά πρότυπα. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση η νομοθεσία – πλαίσιο βάσει της οποίας παράγονται τα βιολογικά προϊόντα ορίζεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007, ο οποίος συνοδεύεται από κανόνες εφαρμογής που οριστήκαν στους Κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 889/2008 και 1235/2008.

2.6 Στατιστικά στοιχεία για τη βιολογική γεωργία στον κόσμο το έτος 2009

Το σύνολο της βιολογικής επιφάνειας στην ΕΕ-27 ανέρχεται σε 93.000.000 στρ. και σε 88.000.000 στρ. στην ΕΕ-15. Η έκταση της βιολογικής γεωργίας στην Ελλάδα ανέρχεται σε σχέση με την ΕΕ-15 στο 3,9% με πρώτη την Αυστρία και τελευταία την Ιρλανδία για το έτος 2009. Η Ελλάδα βρίσκεται στην τρίτη θέση στην ΕΕ των 15 για το έτος 2009, όσον αφορά τον αριθμό των επιχειρήσεων με πρώτη την Ιταλία και τελευταίο το Λουξεμβούργο. Το ποσοστό της βιολογικής έκτασης στην ΕΕ ανέρχεται στο 4% επί του συνόλου της γεωργικής επιφάνειας. Παγκοσμίως οι ρυθμοί ανάπτυξης της βιολογικής γεωργίας τη διετία 2008-2009 κινούνταν στο 6% (+ 2 εκατ. εκτάρια), φτάνοντας τα 37 εκατ. εκτάρια. Το ποσοστό της ΕΕ-27 με τα 9,3 εκατ. Εκτάρια καταλαμβάνει το 23% στο σύνολο κόσμου. Η βιολογική επιφάνεια καταλαμβάνει το 1,9% της συνολικής γεωργικής γης στην ΕΕ-27 και το 4,7% στην ΕΕ-15 (στοιχεία Eurostat). Στην Ιταλία οι παραγωγοί αντιπροσωπεύουν το 89% των επιχειρήσεων στη βιολογική γεωργία, στην Ισπανία το 91,5%, στη Γαλλία το 33,6% και στη Γερμανία το 27,6%. Στην Ελλάδα, οι παραγωγοί αντιπροσωπεύουν το 93% των ΒΙΟ-Επιχειρήσεων. Στην ΕΕ-15 η μέση βιολογική επιφάνεια είναι μεγαλύτερη από τη μέση συνολική γεωργική επιφάνεια και ανέρχεται περίπου στα 380 στρ. έναντι 220 στρ. της συμβατικής. Στη Μ. Βρετανία φθάνει τα 140 στρ., έναντι 54 στρ. της συμβατικής. Στην Ελλάδα, ο μέσος κλήρος ανέρχεται στα 74 στρ. Οι δέκα χώρες με τη μεγαλύτερη επιφάνεια βιολογικής γεωργίας (σε εκατ. εκτάρια) για το έτος 2009. Στατιστικά στοιχεία για τη βιολογική γεωργία στον κόσμο το έτος 2010. Σύμφωνα με τα στοιχεία του «The world of organic agriculture 2012» της FIBL και της IFOAM (<http://www.organic-world.net>), το 2010 οι χώρες που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή βιολογικών προϊόντων έφτασαν τις 160 και η γεωργική επιφάνεια με βιολογικές καλλιέργειες τα 37 εκατ. εκτάρια. Από αυτά, τα 12 είναι στην Αυστραλία, τα 4,2 στην Αργεντινή και το 1,9 στις ΗΠΑ. Στην Ευρώπη με τη βιολογική μέθοδο καλλιεργούνται 10 εκατ. εκτάρια, δηλαδή το 2,1% της συνολικής γεωργικής επιφάνειας. Τα στοιχεία που αφορούν την Ευρώπη δείχνουν την Ισπανία στην πρώτη θέση και ακολουθούν η Ιταλία και η Γερμανία. Το Λιχτενστάιν, η Αυστρία, η Σουηδία, η Εσθονία και η Ελβετία, είναι οι ευρωπαϊκές χώρες που έχουν το μεγαλύτερο ποσοστό βιολογικής γεωργίας σε σύγκριση με τη συμβατική (όλες πάνω από 10%). Οι περισσότερο διαδεδομένες βιολογικές καλλιέργειες είναι τα δημητριακά και το ρύζι (2,5 εκατ. εκτάρια), φυτά για ζωοτροφές (2 εκατ. εκτάρια), καρποί για παραγωγή ελαίων (0,50 εκατ. εκτάρια), μόνιμες καλλιέργειες (2,7 εκατ.

εκτάρια), καφές (0,64 εκατ. εκτάρια), ελαιόδεντρα (0,5 εκατ. εκτάρια), κακάο (0,29 εκατ. εκτάρια), πυρηνόκαρπα (0,26 εκατ. εκτάρια) και αμπέλια (0,19 εκατ. εκτάρια).

2.7 Η αγορά των βιολογικών προϊόντων στον κόσμο

Στα 54,9 δις δολάρια ανέρχεται ο τζίρος σε παγκόσμιο επίπεδο, στη διακίνηση βιολογικών προϊόντων (στοιχεία FIBL, IFOAM) το 2009, με αύξηση 5% σε σχέση με το 2008. Το 48% του ποσού κατανέμεται στην Ευρώπη, το 48% στη Β.Αμερική και το υπόλοιπο 4% στις υπόλοιπες ηπείρους. Η κρίση έπληξε και τον βιολογικό τομέα διαφορετικά για κάθε χώρα: Στη Μ.Βρετανία η αγορά μειώθηκε κατά 13%. Μείωση καταγράφεται και στη Γερμανία. Αντίθετα, αύξηση παρατηρείται στη Γαλλία, Ελβετία, Σουηδία, Ιταλία. Παρά τη μείωση, η Γερμανία κρατά τα σκήπτρα στην κατανάλωση βιολογικών προϊόντων, η οποία ανέρχεται στα 5.800 δις ευρώ, ακολουθούμενη από τη Γαλλία με 3.041 δις ευρώ.

Στην Ελλάδα, δεν υπάρχουν συγκεντρωτικά στοιχεία που να στηρίζονται σε πρόσφατες αξιόπιστες τεκμηριωμένες έρευνες για την αγορά των βιολογικών προϊόντων. Οι επιδόσεις κάποιων χωρών με περίπου αντίστοιχα πληθυσμιακά μεγέθη είναι: Ολλανδία, 591 εκατ. ευρώ, Σουηδία, 698 εκατ. ευρώ και Δανία, 765 εκ. ευρώ.

2.8 Η εργασιακή διαδικασία της ΕΕ

Διάφορα ευρωπαϊκά ιδρύματα συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων όπως για παράδειγμα αποφάσεις σχετικές με τους νέους κανονισμούς για την βιολογική γεωργία.

Η νέα νομοθεσία προτείνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω των Γενικών διευθύνσεών της, η οποία εγκρίνεται έπειτα από το Συμβούλιο και περνά στο νόμο μέσω του Κοινοβουλίου.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνεργάζεται επίσης με δύο άλλες ομάδες που την βοηθούν να λάβει αποφάσεις σχετικά με τη βιολογική γεωργία:

- Η συμβουλευτική ομάδα της βιολογικής γεωργίας.
- Η ομάδα εμπειρογνομόνων για την προώθηση της βιολογικής καλλιέργειας.

Η συμβουλευτική ομάδα συγκεντρώνει τους αντιπροσώπους διάφορων κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων και δίνει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να είναι ενημερωμένη επί των απόψεων σχετικά με τον τομέα. Η Επιτροπή μπορεί να συμβουλευθεί την ομάδα για οποιοδήποτε θέμα ή ο πρόεδρος της ομάδας μπορεί να

προτείνει συμβουλή στην Επιτροπή για ένα θέμα μέσα στον τομέα αρμοδιοτήτων της. Η Επιτροπή δε δεσμεύεται με τις αποφάσεις της ομάδας αλλά τις παίρνει πολύ σοβαρά και ειδοποιεί τα μέλη της ομάδας για τις ενέργειές της ως απάντηση σε αυτές τις αποφάσεις.

Η ομάδα εμπειρογνομόνων συμβουλεύει εν τω μεταξύ την Επιτροπή για ζητήματα σχετικά με την πληροφοριακή και διαφημιστική εκστρατεία για τη βιολογική γεωργία που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος δράσης για τα βιολογικά τρόφιμα και για την καλλιέργεια.

Οι δραστηριότητές της περιλαμβάνουν:

- Καθιέρωση στενής συνεργασίας μεταξύ των ιδρυμάτων των κρατών μελών και της Επιτροπής στα σχετικά ζητήματα
- Παρακολούθηση της ανάπτυξης των πολιτικών σε αυτήν την περιοχή
- Διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών, εμπειριών και ορθής πρακτικής

2.9 Σύστημα Πληροφοριών Βιολογικής Γεωργίας (ΣΠΒΓ)

Το Σύστημα Πληροφοριών Βιολογικής Καλλιέργειας είναι ένα βασικό εργαλείο που χρησιμοποιείται από τα κράτη μέλη της ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με σκοπό την ανταλλαγή στοιχείων γεωργικής φύσεως σχετικά με τα βιολογικά προϊόντα και την παροχή ενημερωμένων πληροφοριών στο ευρύ κοινό.

Η βάση δεδομένων του (ΣΠΒΓ) περιλαμβάνει:

- Τις εγκρίσεις για τις εισαγωγές που χορήγησαν τα κράτη μέλη της ΕΕ σε τρίτες χώρες (σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος (6) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91)
- Τις εγκρίσεις για τη χρήση γεωργικών συστατικών που δεν μπορούν να βρεθούν με τη μέθοδο βιολογικής παραγωγής (σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ.207/93 που καθορίζει το περιεχόμενο του παραρτήματος 6 του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91)
- Ο κατάλογος οργανισμών ή δημόσιων αρχών υπεύθυνων για την επιθεώρηση που προβλέπεται στο άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Φορείς και Οργανώσεις που ασχολούνται με τη Βιολογική Γεωργία

Στην Ελλάδα έχει θεσπιστεί ένα Σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης το οποίο εποπτεύεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την αρμόδια διεύθυνση Βιολογικής Γεωργίας, ενώ η επίβλεψη ρόλος, έχει ανατεθεί στον Οργανισμό Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων (Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π.) AGROCERT.

Οι εγκεκριμένοι Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης που υπάρχουν αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα είναι οι εξής:

1) ΔΗΩ

Ο Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων – ΔΗΩ ιδρύθηκε τον Ιανουάριο του 1993 και είναι Αστική μη κερδοσκοπική Εταιρεία. Βασικός στόχος και σκοπός του Οργανισμού είναι η πιστοποίηση προϊόντων βιολογικής γεωργίας. Στους σκοπούς του Οργανισμού συμπεριλαμβάνεται και κάθε άλλη δράση ή ενέργεια που συμβάλλει στην ανάπτυξη και διάδοση της βιολογικής γεωργίας, αλλά και γενικότερα στην προστασία του περιβάλλοντος και στην προστασία της υγείας των καταναλωτών.

Το όνομα ΔΗΩ αναφέρεται στη Δήμητρα, την αρχαία θεά της γεωργίας.
(Δη= μήτηρ, δηλαδή μητέρα της γης. Το Δη είναι συνώνυμο με τη γη)

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο Οργανισμός ΔΗΩ έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με την απόφαση αριθμ. 372782, της 21ης Ιουλίου 1993, η οποία ανανεώθηκε με την απόφαση αριθμ. 240901, της 26ης Φεβρουαρίου 2002 του Υπουργού Γεωργίας, ως επίσημος φορέας Ελέγχου και Πιστοποίησης των Βιολογικών Προϊόντων.

- Στις 27 Νοεμβρίου 2001, διαπιστεύθηκε σύμφωνα με το Πρότυπο EN-45011 από το Εθνικό Σύστημα διαπίστευσης (Ε.ΣΥ.Δ.) και είναι ο πρώτος διαπιστευμένος, ελληνικός φορέας πιστοποίησης των βιολογικών προϊόντων.
- Είναι ένας από τους αναγνωρισμένους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Οργανισμούς, Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, όπως αυτοί έχουν καταγραφεί στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- Στις 3 Οκτωβρίου 2002 διαπιστεύτηκε από το Εθνικό Συμβούλιο διαπίστευσης του Καναδά (Council de Accreditation de Quebec) για τον έλεγχο και την πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων που προορίζονται στην αγορά του Καναδά
- Στις 13 Νοεμβρίου 2002 διαπιστεύθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας των Η.Π.Α. για τον έλεγχο και την πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων σύμφωνα με το Πρότυπο NOP Final Rule.
- Στις 26 Οκτωβρίου 2004 αναγνωρίστηκε επισήμως από την Κυβερνητική Αρχή Τροφίμων και Φαρμάκων, της Ν. Κορέας.
- Ο Οργανισμός ΔΗΩ έχει καταρτίσει και λειτουργεί ειδικά Πρότυπα για τον Έλεγχο και την Πιστοποίηση προϊόντων, τα Πρότυπα ΔΗΩ στα οποία περιλαμβάνονται πεδία πιστοποίησης τα οποία δεν καλύπτονται από τα Πρότυπα του Καν. 2092/91 ή περιέχουν αυστηρότερες απαιτήσεις σε υφιστάμενα πεδία πιστοποίησης του Καν. 2092/91.
- Ο Οργανισμός ΔΗΩ πιστοποιεί περαιτέρω προϊόντα βιολογικής γεωργίας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις απαιτήσεις άλλων εθνικών ή υπερεθνικών Προτύπων όπως κάθε φορά ισχύουν.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ

- Είναι μέλος του Ιταλικού Οργανισμού Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων ICEA

- Είναι μέλος του Κροατικού Οργανισμού Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων AGRIBIOCERT
- Είναι μέλος της Κυπριακής Εταιρίας Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων ΔΗΩ Κύπρου
- Είναι μέλος της EOCC (Ευρωπαϊκή Ένωση Οργανισμών Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων)
- Είναι μέλος της HELLASCERT (Ελληνική Ένωση διαπιστευμένων Φορέων Επιθεώρησης Πιστοποίησης)
- Είναι μέλος της IFOAM (διεθνής Ομοσπονδία Οργανώσεων για την Βιολογική Γεωργία), ενώ μετέχει ενεργά τόσο στο Ευρωπαϊκό Γραφείο (E.U Group) της IFOAM, είναι συμβουλευτικό όργανο προς την Ευρωπαϊκή Ένωση για τα θέματα της βιολογικής γεωργίας όσο και στο Μεσογειακό Τμήμα της IFOAM (AGRIBIOMEDITERRANNEO)
- Είναι μέλος του Ευρωπαϊκού δικτύου για τις επιπτώσεις της Γενετικής Μηχανικής

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Η ορθή εφαρμογή των Προτύπων και των διαδικασιών Ελέγχου και Πιστοποίησης, η αμεροληψία και η ισονομία στη λήψη αποφάσεων για την πιστοποίηση, αποτελούν πρωταρχικό στόχο και σκοπό του Οργανισμού.

Οι αρχές αυτές διασφαλίζονται τόσο από το νομικό πλαίσιο και την οργανωτική διάρθρωση του Οργανισμού, όσο και από τη δομή και λειτουργία του Συμβουλίου Πιστοποίησης.

Ο Οργανισμός ΔΗΩ ακολουθεί αποκεντρωτική πολιτική ανάπτυξης, δημιουργώντας Περιφερειακά Γραφεία και Γραφεία Ενημέρωσης σε όλη την Ελλάδα.

Η πολιτική ποιότητας του Οργανισμού έχει σαν βασικούς της στόχους:

- Την συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρονται στους Συμβαλλόμενους με διαρκή αναβάθμιση της υποδομής αλλά και της τεχνογνωσίας του προσωπικού.
- Την αμεροληψία, ανεξαρτησία, ακεραιότητα και εχεμύθεια σε όλες τις δραστηριότητες του Οργανισμού ΔΗΩ.

- Την εκπλήρωση όλων των καθηκόντων και υποχρεώσεων που προκύπτουν, από την εφαρμογή των Προτύπων σύμφωνα με τα οποία χορηγήθηκε η πιστοποίηση και τυχόν ειδικών απαιτήσεων του Προτύπου EN-45011 ή άλλων Προτύπων Ποιότητας.
- Τη διαμόρφωση τέτοιας οικονομικής και τιμολογιακής πολιτικής έτσι ώστε να διευκολύνει και να μην αποκλείει τους Συμβαλλόμενους από το σύστημα πιστοποίησης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Ο Οργανισμός ΔΗΩ:

- Συμβάλλει σημαντικά στην ευαισθητοποίηση του κοινού για τις επιπτώσεις της χρήσης των χημικών στη γεωργία και την προώθηση της βιολογικής γεωργίας. Από την ίδρυση της μέχρι και σήμερα έχει οργανώσει και συμμετέχει σε δεκάδες ενημερωτικές εκδηλώσεις κάθε χρόνο, σε όλη την χώρα.
- Εκπονεί πολλά προγράμματα ενημέρωσης και επιμόρφωσης αγροτών γύρω από τη βιολογική γεωργία.
- Διοργανώνει Πανελλήνια και Διεθνή Συνέδρια για τη βιολογική γεωργία.

Έχει οργανώσει:

1. 4ο Μεσογειακό Συνέδριο της IFOAM - Αθήνα 1993
2. 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη βιολογική καλλιέργεια της ελιάς - Καλαμάτα 1994
3. 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τη βιολογική καλλιέργεια του Αμπελιού -Τριπολη 1996
4. Έχει οργανώσει διεθνή Μεσογειακή συνάντηση με θέμα: "Agenda 2000 και βιολογική γεωργία στις μεσογειακές χώρες" - Μυτιλήνη 2000.
5. Σε συνεργασία με τον Ιταλικό Οργανισμό ΑΙΑΒ και τον ισπανικό CAAE, συνδιοργάνωσε αντίστοιχες εκδηλώσεις το πρώτο εξάμηνο του 2001, στην Ιταλία (Vignola και Grosseto) και στην Ισπανία (Cordoba).
6. Εκδίδει εξειδικευμένα βιβλία για τη βιολογική γεωργία:
 - «Νομοθεσία για τη βιολογική γεωργία».
 - «Βιολογική καλλιέργεια της ελιάς».

- «Βασικές αρχές της IFOAM για τη βιολογική γεωργία και την επεξεργασία τροφίμων».
- «Γενετική Μηχανική και γεωργία».
- «Οργανική λίπανση και αμειψισπορές».
- «Βιολογική καλλιέργεια του αμπελιού».
- «Ενδογενείς παράγοντες και βιολογική γονιμότητα του εδάφους».

Επίσης:

- Εκδίδει τριμηνιαίο περιοδικό για την οικολογική γεωργία, με την επωνυμία ΔΗΩ - Περιοδικό για την Οικολογική Γεωργία
- Υποστηρίζει την προώθηση των βιολογικών προϊόντων στην ελληνική και διεθνή αγορά με συμμετοχή σε εκθέσεις,
- Διοργανώνει κάθε χρόνο, την Έκθεση Βιολογικών Προϊόντων - ECOFESTIVAL.
- Συμμετέχει και υποστηρίζει σε ετήσια βάση την Εβδομάδα Οικολογικής Γεωργίας
- Διενεργεί εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού για τις αρνητικές επιπτώσεις της γενετικής μηχανικής στη γεωργία και γενικότερα στη διατροφή του ανθρώπου.

2) ΒΙΟΕΛΛΑΣ (Σ.Ο.Γ.Ε.)

Το Ινστιτούτο Ελέγχου Βιολογικών Προϊόντων Α.Ε. ΒΙΟΕΛΛΑΣ αποτελεί εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης για προϊόντα βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Το Ινστιτούτο ΒΙΟΕΛΛΑΣ ιδρύθηκε το 2001 ως Ανώνυμη Εταιρεία από μέλη και προσωπικό του Συλλόγου Οικολογικής Γεωργίας Ελλάδας Σ.Ο.Γ.Ε που ιδρύθηκε το 1985 και εγκρίθηκε το 1993 ως ο πρώτος Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης.

Το Ινστιτούτο ΒΙΟΕΛΛΑΣ είναι μέλος της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Κινημάτων για την Βιολογική Γεωργία (I.F.O.A.M.)

ΣΤΟΧΟΙ

Οι στόχοι του Ινστιτούτου ΒΙΟΕΛΛΑΣ για την επίτευξη της ποιότητας στις υπηρεσίες πιστοποίησης που προσφέρει, είναι οι εξής:

1. Εξασφάλιση της εμπιστευτικότητας και αξιοπιστίας του ως φορέα πιστοποίησης.
2. Αξιόπιστη και ανεξάρτητη αξιολόγηση των γεωργικών προϊόντων που παράγονται με βιολογικό τρόπο.
3. Ανεξαρτησία από κάθε εμπορική, οικονομική ή άλλη πίεση που θα μπορούσε να επηρεάσει την κρίση του.
4. Ανταπόκριση στις απαιτήσεις των πελατών του με τον πλέον αποδοτικό και οικονομικό γι' αυτούς τρόπο.
5. Εξασφάλιση της χρήσης μόνον κατάλληλα εκπαιδευμένου προσωπικού και εξωτερικών συνεργατών σε επιθεωρήσεις, Τεχνικές Επιτροπές και στο Ανεξάρτητο Συμβούλιο Πιστοποίησης, με αποδεδειγμένη εμπειρία και διαπιστευτήρια.
6. Την αξιολόγηση και πιστοποίηση προϊόντων βιολογικής γεωργίας μόνον ως προς εθνικά ή και διεθνώς αποδεκτών τυποποιητικών εγγράφων (εθνική νομοθεσία και ευρωπαϊκοί κανονισμοί).
7. Την αποδοτική εφαρμογή τεκμηριωμένου Συστήματος διαχείρισης Ποιότητας που να καλύπτει τις απαιτήσεις του προτύπου ΕΛΟΤ EN 45011.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Έλεγχος και Πιστοποίηση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Καν. ΕΟΚ 2092/91 για:
 - 1) μη μεταποιημένα γεωργικά φυτικά προϊόντα, ζώα και μη μεταποιημένα κτηνοτροφικά προϊόντα.
 - 2) μεταποιημένα γεωργικά φυτικά και κτηνοτροφικά προϊόντα που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση και έχουν παρασκευαστεί κυρίως από ένα ή περισσότερα συστατικά φυτικής ή και ζωικής προέλευσης,

- 3) ζωοτροφές, σύνθετες ζωοτροφές και πρώτες ύλες ζωοτροφών.
- Έρευνα - Προώθηση της Βιολογικής Γεωργίας.
 - Ανάπτυξη Συστημάτων Ελέγχου & Πιστοποίησης εκτός Ελλάδος, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε Τρίτες Χώρες:
 - 1) Κύπρος - Υποστηριζόμενος Συνεργάτης:
 - 2) BIOCERT CYPRUS LTD, ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
 - 3) Ρουμανία - Υποστηριζόμενος Συνεργάτης:
BIOCERT ROMANIA SRL, ORGANISM DE INSPECTIE SI CERTIFICARE A PRODUSELOR ECOLOGICE
 - Υπηρεσίες Επιθεώρησης σε συνεργασία με διαπιστευμένους φορείς πιστοποίησης του εξωτερικού σχετικά με τα πρότυπα :
 - 1) N.O.P. του USDA (πρότυπο Η.Π.Α.)
 - 2) BIOSWISSE (Ελβετικό πρότυπο)
 - 3) JAS (Ιαπωνικό πρότυπο)
 - 4) Naturland (ιδιωτικό πρότυπο)

3) ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ

ΣΚΟΠΟΙ

- Έλεγχος και πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων
- Προαγωγή της οικολογικής γεωργίας και της οικολογικής ανάπτυξης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Έλεγχος και πιστοποίηση των παραγόμενων βιολογικών προϊόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού 2092/91, πρωτογενών και μεταποιημένων. Ελέγχονται 80 παραγωγοί στη Βόρεια Ελλάδα.
- Συμμετοχή σε εξειδικευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα (όπως το « Πρόγραμμα Λιπασματοποίησης βιομηχανικών αποβλήτων » το 1994 – 95) σχετικά με την τεχνική των βιοκαλλιεργειών και την οικολογικοποίηση της αγροτικής παραγωγής και της ζωής στην ύπαιθρο γενικότερα.
- Διοργάνωση διαλέξεων σχετικά με την αλλαγή της στάσης των καταναλωτών προς την κατεύθυνση της ζήτησης βιολογικών προϊόντων σε συνεργασία με τον δήμο Αλεξανδρείας (1994-96).
- Εκπόνηση μελετών για λογαριασμό ιδιωτών, νομικών προσώπων με κριτήρια αειφορικότητας (1994 – 96).

4) ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π.) – AGROCERT

Ο Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων, με διακριτικό τίτλο AGROCERT, είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος υπό την εποπτεία του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π.) – AGROCERT ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΞΗΣ:

Οι αρμοδιότητές του AGROCERT βάσει του Ιδρυτικού Νόμου 2637/27.08.1998 και των τροποποιήσεών του, είναι οι παρακάτω:

- Ο έλεγχος ,η επίβλεψη , η προστασία και η πιστοποίηση αγροτικών προϊόντων

Προστατευόμενων Ονομασιών Προέλευσης (Π.Ο.Π.) , Προστατευόμενων Γεωγραφικών Ενδείξεων (Π.Γ.Ε.) , Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας (Π.Β.Γ) , Ειδικών Παραδοσιακών Ιδιότυπων Προϊόντων (Ε.Π.Ι.Π) καθώς και των Νεοφανών Αγροτικών Προϊόντων σύμφωνα με τους ισχύοντες Κανονισμούς ΕΟΚ ή άλλους παρεμφερείς εθνικούς, κοινοτικούς ή διεθνείς κώδικες, καθώς και η εφαρμογή των διαδικασιών απονομής κοινοτικών βεβαιώσεων ή σημάτων ιδιοτυπίας.

- Η πιστοποίηση της συμμόρφωσης αγροτικών προϊόντων των διαδικασιών παραγωγής τους ή συστημάτων ελέγχου τους, προς προαιρετικά κλαδικά εθνικά ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα και προδιαγραφές , ή προς ισχύοντες εθνικούς, κοινοτικούς ή διεθνείς κανόνες και κώδικες με τη μορφή απονομής βεβαιώσεων, πιστοποιητικών, σημάτων συμμόρφωσης ή πιστοποιητικών συστημάτων ποιότητας ή συστημάτων αγροπεριβαλλοντικής διαχείρισης.

- Η αξιολόγηση, έγκριση και επίβλεψη ιδιωτικών φορέων που δραστηριοποιούνται στην πιστοποίηση της εφαρμογής των τυποποιητικών εγγράφων που συντάσσει, εκδίδει και αναγνωρίζει ο Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων (Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π.). Η κατάρτιση και τήρηση επίσημου μητρώου συνεργαζομένων με τον Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π. Οργανισμών πιστοποίησης, που πληρούν τους όρους, που καθορίζονται στα Ευρωπαϊκά Πρότυπα EN 45004 ή 45011 ή EN 45012 και εργαστηρίων που πληρούν τους όρους, που καθορίζονται στο Ευρωπαϊκό Πρότυπο 45001.

- Η σύνταξη , έκδοση, αναγνώριση (στον τομέα των γεωργικών προϊόντων) των κλαδικών προαιρετικών προτύπων, οδηγιών ορθής υγιεινής πρακτικής, συστημάτων και προϊόντων ολοκληρωμένης διαχείρισης φυτικής ή ζωικής παραγωγής, καθώς και η εκπόνηση προδιαγραφών βασισμένων στον αντίστοιχο τομέα του Διεθνούς Κώδικα Τροφίμων, καθώς και η διαδικασία έγκρισης προδιαγραφών των ιδιότυπων ή άλλων προϊόντων.

- Η τήρηση μητρώων επιθεωρητών, εμπειρογνομόνων και ελεγκτών αγροτικών προϊόντων, καθώς και η εφαρμογή και υλοποίηση συστημάτων αξιολόγησής τους.

- Η ανάθεση, λειτουργία και επίβλεψη επιτροπών , οργάνων ή υπηρεσιών, των οποίων το αντικείμενο σχετίζεται με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

- Η λειτουργία Γραμματείας των Κέντρων Ποιοτικού Ελέγχου Προστασίας

Φυτών και των εργαστηρίων του Υπουργείου Γεωργίας, καθώς και των εργαστηρίων των εποπτευομένων από αυτόν Οργανισμών όσον αφορά την υποστήριξη των αναγκών συμμόρφωσής τους με το Ευρωπαϊκό Πρότυπο EN 45001 ή της εφαρμογής της ορθής εργαστηριακής πρακτικής καθώς και της αξιολόγησής τους διαμέσου διεργαστηριακών συγκρίσεων και άλλων μεθόδων.

- Η εκπροσώπηση σε ευρωπαϊκά κοινοτικά ή διεθνή όργανα και οργανισμούς με παρεμφερείς με αυτόν σκοπούς, καθώς και η εκπλήρωση των συναφών υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτά.
- Η εισήγηση για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, στις περιπτώσεις διαπίστωσης παρατυπιών στις διενέργειες πιστοποιήσεων , στους παραγωγούς , μεταποιητές αγροτικών προϊόντων, καθώς και σε κάθε εμπλεκόμενο νομικό ή φυσικό πρόσωπο. Οι διοικητικές κυρώσεις καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με όμοια απόφαση οι χρηματικές κυρώσεις του παρόντος εδαφίου μπορεί να αναπροσαρμόζονται.
- Η κατάρτιση και ητήρηση ειδικών μητρώων για τα πιστοποιημένα προϊόντα καθώς και η τήρηση ειδικού μητρώου αγροτικών εκμεταλλεύσεων.
- Η υποβολή γνωμοδοτήσεων και προτάσεων στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων στις παραπάνω αναφερόμενες αρμοδιότητες , καθώς και στα θέματα λειτουργίας του Οργανισμού.
- Η παραγωγή τηλεοπτικών, ραδιοφωνικών προγραμμάτων ή σποτ, καθώς και τηλεοπτικών και κινηματογραφικών ταινιών σε συνεργασία με αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς για την ενημέρωση του αγροτικού πληθυσμού πάνω στους στόχους των προγραμμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την Αγροτική Ανάπτυξη και κυρίως την ποιοτική γεωργία και την πραγματοποίηση των βασικών στόχων της νέας ΚΑΠ.
- Η παραγωγή τηλεοπτικού και κινηματογραφικού υλικού για την προώθηση της εμπορίας και ποιοτικής βελτίωσης των αγροτικών προϊόντων
- Η έκδοση πάσης φύσεως ενημερωτικού εντύπου υλικού, βιβλιαρίων φυλλαδίων, αφισών, και περιοδικών για την προώθηση της ποιότητας των αγροτικών προϊόντων.

Επιπλέον, ο AGROCERT ορίζεται Φορέας Πιστοποίησης των Γεωργικών Συμβούλων με την ΚΥΑ 267630/13.12.2007 (ΦΕΚ 2372B / 13.12.2007).

Εκτός από τους Οργανισμούς – Οργανώσεις που έχουν ως βασική τους αρμοδιότητα και σκοπό την εξασφάλιση και διασφάλιση της ποιότητας των βιολογικών προϊόντων, υπάρχουν δυο ακόμα Ενώσεις οι οποίες έχουν σκοπό την προώθηση της Βιολογικής Γεωργίας και την βελτίωση της ποιότητας ζωής των καταναλωτών.

5) GMCert

Ο Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης GMCert - Πράσινη Μεσογειακή Πιστοποίηση, λειτουργεί με τη νομική μορφή της Ομόρρυθμης Εταιρίας και ιδρύθηκε από μια ομάδα γεωπόνων και επιστημόνων με μακρά ενασχόληση και πείρα στον χώρο της πιστοποίησης το 2008.

Είναι αναγνωρισμένος Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η λειτουργία του οποίου εγκρίθηκε με υπουργική απόφαση που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 1722/Β/03/11/2010 με Κωδικό Έγκρισης: GR-BIO-10 και έχει το υπ' Αρ. 673 ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗΣ από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης για την εφαρμογή του προτύπου ΕΛΟΤ EN 45011.

Ο GMCert παρέχει υπηρεσίες πιστοποίησης προϊόντων και συστημάτων αγροπεριβλλοντικού χώρου σε όλες τις ενδιαφερόμενες μονάδες παραγωγής, παρασκευής και εισαγωγής από τρίτες χώρες ή/ και αποθήκευσης, προϊόντων.

Οι εγκεκριμένοι ελεγκτές του GMCert έχουν την εκτελεστική ευθύνη και δικαιοδοσία από την Διοίκηση για τη διαχείριση όλων των λειτουργιών που αφορούν τον έλεγχο πελατών του Οργανισμού. Ομάδα έμπειρων γεωτεχνικών έχει αναλάβει την

αρμοδιότητα των ελέγχων στις γεωργικές, κτηνοτροφικές και τις παρασκευαστικές επιχειρήσεις, καθώς και την εκπαίδευση και κατάρτιση των νέων ελεγκτών. Κάθε αίτηση πελάτη για πιστοποίηση χειρίζεται από τον Υπεύθυνο Τμήματος Πιστοποίησης. Η απόφαση συμμόρφωσης για τη χορήγηση ή μη πιστοποιητικών και βεβαιώσεων λαμβάνεται από τον Υπεύθυνο Πιστοποίησης.

Ο GMCert δραστηριοποιείται πάνω:

- (α) Στον έλεγχο των μονάδων παραγωγής και επεξεργασίας προϊόντων βιολογικής γεωργίας-κτηνοτροφίας, ώστε να κρίνει κατά πόσον πληρούν τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας και κανονισμών.
- (β) Στην πιστοποίηση των παραγόμενων προϊόντων βιολογικής γεωργίας - κτηνοτροφίας.
- (γ) Στην βελτιστοποίηση του συστήματος ελέγχου και πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής γεωργίας - κτηνοτροφίας με καθορισμό συγκεκριμένων προδιαγραφών που πρέπει να τηρούνται για την πιστοποίηση κάθε είδους βιολογικού προϊόντος.
- (δ) Στην έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα της Βιολογικής Γεωργίας - Κτηνοτροφίας.
- (ε) Στη δημιουργία έγκυρου, μοναδικού και κοινά αποδεκτού πιστοποιητικού συμμόρφωσης και Σήματος Συμμόρφωσης.

6) IRIS BIO

Ο IRIS είναι ένας οργανισμός Ελέγχων και Πιστοποίησης Βιολογικών προϊόντων, η λειτουργία του οποίου εγκρίθηκε με υπουργική απόφαση που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ/1013/Β/27/07/2006. Είναι ο πρώτος φορέας Πιστοποίησης Βιολογικών προϊόντων με έδρα την Κρήτη.

Σκοπός της ίδρυσής του, είναι η δημιουργία ενός τεχνικά ικανού, έγκυρου, αξιόπιστου και αμερόληπτου φορέα πιστοποίησης, ο οποίος να καλύπτει τον πολυδιάστατο χώρο της πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής Βιολογικών προϊόντων, ζωικών και φυτικών.

Βασική αρχή και δέσμευση του IRIS αλλά και φιλοσοφία κάθε στελέχους του, είναι να παρέχει στους πελάτες του υπηρεσίες που να καλύπτουν πλήρως τις απαιτήσεις και τις προσδοκίες τους, σύμφωνα με τις σχετικές, νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις χωρίς διακρίσεις, με υπευθυνότητα, αξιοπιστία, ακεραιότητα.

Για την επίτευξη των σκοπών του αυτών ο IRIS:

- Εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας (ΣΔΠ) κατά ΕΛΟΤ EN 45011, σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς του Εθνικού Συστήματος Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ).
- Εφαρμόζει διαδικασίες ελέγχου και πιστοποίησης προϊόντων σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΟΚ 2092/21.
- Εξασφαλίζει την ανεξαρτησία, αξιοπιστία και ακεραιότητα κάθε απόφασης πιστοποίησης.
- Εξασφαλίζει την πρόσληψη με υψηλά κριτήρια και την διάθεση προσωπικού και εξωτερικών συνεργατών με εμπειρία τεχνικής και επιστημονικής επάρκειας.
- Διαθέτει στελέχη με επιστημονική κατάρτιση και εμπειρία και επενδύει στη συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευσή τους προκειμένου αυτοί να προάγουν την ποιότητα σε κάθε είδους δραστηριότητα.

Ο IRIS, έχει θέσει υψηλές προδιαγραφές λειτουργίας για την επίτευξη των στόχων για τους οποίους συστάθηκε και λειτουργεί, οι οποίοι είναι:

- 1) Η ενίσχυση του τομέα της Βιολογικής Γεωργίας, με την παραγωγή προϊόντων πιστοποιημένης ποιότητας, που θα συνεισφέρει στην αύξηση του εισοδήματος του Έλληνα επιχειρηματία-αγρότη και κατ' επέκταση στην ενίσχυση της Εθνικής Οικονομίας.
- 2) να βοηθήσει στην αύξηση της βιολογικής παραγωγής για την κάλυψη της συνεχώς αυξανόμενης ζήτησης από τους καταναλωτές, πιστοποιημένων γεωργικών προϊόντων Βιολογικής παραγωγής.

7) ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ – GREEN CONTROL

ΠΡΟΦΙΛ

Η εταιρία με την επωνυμία Έλεγχος - Πιστοποίηση Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας - Πράσινος Έλεγχος - Θωμάς Μισαηλίδης Ο.Ε. ιδρύθηκε το 2005 από τον Μισαηλίδη Θωμά με την νομική μορφή της Ομόρρυθμης Εταιρίας. Οι υπηρεσίες που παρέχει είναι ο Έλεγχος και η Πιστοποίηση προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας. Ο Πράσινος Έλεγχος είναι αναγνωρισμένος Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Τροφίμων με Κωδικό Έγκρισης: EL-07-BIO και έχει λάβει βεβαίωση εφαρμογής από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης για την εφαρμογή του προτύπου ΕΛΟΤ EN ISO 45011.

Της Ομάδας μας ηγείται ο Μισαηλίδης Θωμάς, γέννημα θρέμμα της ελληνικής παραδοσιακής αγροτικής οικογένειας και αποτελείται από:

- στελέχη με επιστημονική γνώση και πείρα σε θέματα πιστοποίησης
- επιθεωρητές με εμπειρία και υψηλή τεχνογνωσία
- εξωτερικούς συνεργάτες αναγνωρισμένου κύρους
- εμπειρογνώμονες με πολυετή επιτυχημένη παρουσία στο χώρο τους
- το ανεξάρτητο συλλογικό όργανο στο οποίο εκπροσωπούνται πληθώρα φορέων σχετικών με τον αγροτικό χώρο, απ' όλη την ελληνική επικράτεια, διασφαλίζοντας την αμεροληψία του Οργανισμού.

ΣΗΜΑ GREEN CONTROL

Το λογότυπο του Green Control αποτελεί σήμα της αξιοπιστίας των παραγόμενων βιολογικών προϊόντων, εμπιστοσύνης των καταναλωτών σε αυτά και είναι αναγνωρισμένο από όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και σε τρίτες χώρες κατόπιν εξομοίωσης των διεθνών προτύπων παραγωγής βιολογικών

προϊόντων (NOP, JAS). Ο GreenControl σε συνεργασία με τον παγκοσμίου φήμης πιστοποιητικό οργανισμό ECOCERT παρέχει στους ενδιαφερόμενους τη δυνατότητα πιστοποίησης των προϊόντων τους κατά το πρότυπο NOP-USDA του υπουργείου γεωργίας των Η.Π.Α.

ΑΡΧΕΣ GREEN CONTROL

- Πιστή τήρηση των διατάξεων της Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας
- Υπευθυνότητα στην παροχή υπηρεσιών
- Συμβολή στην εξέλιξη και στην ευρύτερη διάδοση των Αρχών της Βιολογικής Γεωργίας
- Οικολογική Ευαισθησία
- Εμπιστευτικότητα - Αμεροληψία - Ισορροπία Συμφερόντων - Διαφάνεια
- Έλεγχος και εκπαίδευση του προσωπικού και των συνεργατών
- Ελεύθερη πρόσβαση σε όλους του ενδιαφερόμενους
- Περιοδικός Απολογισμός

8) ΟΞΥΓΟΝΟ

Ο Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης ΟΞΥΓΟΝΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ, λειτουργεί με τη νομική μορφή της Ομόρρυθμης Εταιρίας από το 2010 με έδρα τα Τρίκαλα. Είναι αναγνωρισμένος Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η λειτουργία του οποίου εγκρίθηκε με υπουργική απόφαση που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β' 374/20-02-2012 με Κωδικό Έγκρισης: GR-BIO-14 και έχει το υπ' Αρ. 736 Πιστοποιητικό Διαπίστευσης από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης για την εφαρμογή του προτύπου ΕΛΟΤ EN 45011.

Το ΟΞΥΓΟΝΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ παρέχει υπηρεσίες πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής γεωργίας σύμφωνα με τους Καν. (ΕΚ) 834/2007 & 889/2008, όπως κάθε φορά ισχύουν, σε όλες τις ενδιαφερόμενες μονάδες παραγωγής, παρασκευής και εισαγωγής από τρίτες χώρες ή/ και αποθήκευσης, προϊόντων βιολογικής γεωργίας.

Το ΟΞΥΓΟΝΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ, δραστηριοποιείται, με ακεραιότητα και αξιοπιστία, στον τομέα ελέγχου και πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων. Η προστασία του καταναλωτή, η βελτίωση ποιότητας των τροφίμων και των αγροτικών προϊόντων, η προώθηση και ανάπτυξη του βιολογικού τρόπου παραγωγής προϊόντων, η μέριμνα για το περιβάλλον, αλλά και η παροχή ενημέρωσης και επιμόρφωσης των επιχειρηματιών για τις απαιτήσεις και προδιαγραφές που πρέπει να τηρούνται κατά την παραγωγή και επεξεργασία προϊόντων βιολογικής γεωργίας αποτελούν τους πλέον σημαντικούς στόχους του ΟΞΥΓΟΝΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Πολιτική για την Ποιότητα

Πολιτική για την ποιότητα του ΟΞΥΓΟΝΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ αποτελεί η παροχή αξιόπιστων, ανεξάρτητων, αμερόληπτων, υψηλού κύρους, διαπιστευμένων υπηρεσιών αξιολόγησης της συμμόρφωσης και πιστοποίησης Προϊόντων που παράγουν, αποθηκεύουν ή εμπορεύονται, επιχειρήσεις και οργανισμοί τόσο του παραγωγικού τομέα όσο και του τομέα παροχής υπηρεσιών, είτε ιδιωτικού είτε δημοσίου χαρακτήρα, ώστε να τεκμηριώνεται η συμμόρφωσή τους κατά τρόπο αναμφισβήτητο, με το Διεθνές Πρότυπο, ΕΛΟΤ EN 45011:1998 και την Κοινοτική και Εθνική νομοθεσία. Η ανωτέρω αξιοπιστία εξασφαλίζεται με την διαρκή ικανοποίηση της κείμενης νομοθεσίας, των κριτηρίων διαπίστευσης και των απαιτήσεων που τίθενται στο Διεθνές Πρότυπο ΕΛΟΤ EN 45011:1998, όπως αυτά ερμηνεύονται στις αντίστοιχες Κατευθυντήριες Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση και των λοιπών αρμοδίων διεθνών φορέων, καθώς και με τη συμμόρφωση με τις ανάλογες απαιτήσεις και τα λοιπά κανονιστικά έγγραφα που θέτει το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (Ε.ΣΥ.Δ.) ΑΕ, όπως εκάστοτε βρίσκονται όλα τα ανωτέρω σε ισχύ.

Η Διοίκηση του ΟΞΥΓΟΝΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ δεσμεύεται να προσδιορίζει τις συνθήκες και τις προϋποθέσεις, η ικανοποίηση των οποίων κρίνεται απαραίτητη τόσο για να παραμένει η λειτουργία

του ανταγωνιστική, με βάση τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά, χωρίς οιασδήποτε μορφής μείωση στα σχετικά κριτήρια πιστοποίησης, όσο και για να προκύπτει πλήρης συμμόρφωση με τις προαναφερθείσες απαιτήσεις, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά, καθώς και να προβαίνει στη λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου για την αποτελεσματική και συνεχή υλοποίηση της παρούσας δηλωθείσας πολιτικής, τη διαρκή βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών πιστοποίησης και την επίτευξη των καθιερωμένων στόχων ποιότητας.

Στο πλαίσιο αυτής της δέσμευσης εντάσσονται η στελέχωση του Φορέα με έμπειρο, κατάλληλα καταρτισμένο και διαρκώς επιμορφούμενο προσωπικό, η χρήση σύγχρονου και αξιόπιστου εξοπλισμού και εγκαταστάσεων, η υλοποίηση λεπτομερών και σαφών διαδικασιών και η διασφάλιση της συνεχούς ροής των αναγκαίων οικονομικών πόρων ώστε να αποτελεί εφικτό στόχο η παροχή υπηρεσιών υψηλού κύρους και αξιοπιστίας με τρόπο ανεξάρτητο και αμερόληπτο. Ο κατά περίπτωση οριζόμενος Επικεφαλής Επιθεωρητής φέρει την ευθύνη για την άρτια και τεχνικά επαρκή διενέργεια της επιθεώρησης συμμόρφωσης με σεβασμό στα δικαιώματα του πελάτη και με γνώμονα τη προστασία των προσωπικών και λοιπών δεδομένων του, μεταχειριζόμενος όλους ισότιμα και δίκαια, χωρίς υπερβολικές ή πρόσθετες απαιτήσεις.

Το ΟΞΥΓΟΝΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ αναγνωρίζει ως θεμελιώδη παράγοντα για την επιτυχή λειτουργία του, την επίτευξη υψηλού βαθμού εμπιστοσύνης από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και την αγορά, στο παρεχόμενο έργο πιστοποίησης με παράλληλη ελαχιστοποίηση δυνητικών αμφισβητήσεων οιασδήποτε προέλευσης. Θεωρεί ως σημαντικές τις σχετικές παραμέτρους λειτουργίας και υιοθετεί πλήρως τις αρχές της ανεξαρτησίας, της αμεροληψίας, της ακεραιότητας, της εμπιστευτικότητας και της ισοτιμίας και ισονομίας στη μεταχείριση των πελατών, απαλλαγμένης από επιρροές, διακρίσεις και παράλογες ή υπερβολικές απαιτήσεις, σε πνεύμα αμοιβαίου σεβασμού και με υψηλό αίσθημα επαγγελματικής ευθύνης. Για το σκοπό αυτό, εντοπίζει και αξιολογεί σε συνεχή βάση τη πιθανότητα εμφάνισης φαινομένων που διακυβεύουν στη πράξη τη καθιέρωση των ανωτέρω αρχών και επιφέρουν σοβαρό κίνδυνο καταστρατήγησης της εφαρμογής τους. Με βάση τη παραπάνω αξιολόγηση επικινδυνότητας και επιπλέον εξετάζοντας κάθε περίπτωση έργου πιστοποίησης ξεχωριστά, το ΟΞΥΓΟΝΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ βρίσκεται σε διαρκή εγρήγορση για τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων που κρίνονται σκόπιμα για τη διατήρηση της παρούσας πολιτικής. Μεταξύ

άλλων καθιερώνει τη λειτουργία του Ανεξάρτητου Συμβουλίου Πιστοποίησης (Α.Σ.Π.) το οποίο αποτελεί κορυφαίο όργανο εποπτείας και ελέγχου της ορθής και αξιόπιστης λειτουργίας του Φορέα και στο οποίο λαμβάνεται μέριμνα έτσι ώστε να αντιπροσωπεύονται όσο το δυνατόν περισσότερα από τα ενδιαφερόμενα με τη πιστοποίηση μέρη και συμφέροντα, χωρίς να υπερισχύει κάποιο συγκεκριμένο από αυτά. Ταυτόχρονα καθιερώνονται συγκεκριμένες διαδικασίες λειτουργίας όπου εξειδικεύονται οι επιμέρους πολιτικές ανά δραστηριότητα και θεματικό πεδίο.

9) ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ Α.Ε.

ΠΡΟΦΙΛ

Η Εταιρεία ιδρύθηκε το 2005 στον Δήμο Αλεξάνδρειας Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας από μια ομάδα επιστημόνων η οποία πλαισιωμένη από άλλους ειδικούς συνεργάτες γεωπόνους, χημικούς, κτηνιάτρους, γεωλόγους, αποτελεί το έμπυχο δυναμικό της επιχείρησης, που έχει ως σκοπό την παροχή υπηρεσιών ποιότητας στους κάτωθι τομείς:

Την πιστοποίηση μονάδων παραγωγής βιολογικών προϊόντων γεωργίας και κτηνοτροφίας την πιστοποίηση των παραγόμενων βιολογικών προϊόντων καθώς και την πιστοποίηση μονάδων παρασκευής, μεταποίησης, τυποποίησης, αποθήκευσης, εμπορίας, εισαγωγής και διάθεσης βιολογικών προϊόντων γεωργίας και κτηνοτροφίας. Την διενέργεια φυσικών, χημικών, μικροβιολογικών, βιοχημικών και βιολογικών δοκιμών, αναλύσεων και διακριβώσεων, καθώς και εργαστηριακό έλεγχο υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων σε δείγματα εδάφους, φύλλων, νερών, λυμάτων και τροφίμων.

Την περιβαλλοντική, αγροτική, γεωργική και βιομηχανική έρευνα, καθώς και έρευνα για την ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας

Η δραστηριότητες αυτές υλοποιούνται από την Διεύθυνση (Οργανισμός Ελέγχου & Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων), εγκεκριμένος με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Τροφίμων με αριθμό 261561/26.03.2007 και με κωδικό GR-BIO-08, ο οποίος λειτουργεί βάση των διεθνών προδιαγραφών και προτύπων ποιότητας EN 45011 και σύμφωνα με τον Καν (ΕΚ) 834/07 του συμβουλίου και 889/08 της επιτροπής. Διεύθυνση Εργαστηρίων η οποία διαθέτει πλήρη και σύγχρονο εργαστηριακό εξοπλισμό για την διεκπεραίωση των προαναφερθέντων πεδίων δοκιμών και αναλύσεων. Διεύθυνση Ερευνών απευθυνόμενη στους ευαίσθητους τομείς της προστασίας του περιβάλλοντος βιολογικής παραγωγής φυτικών και ζωικών προϊόντων, της βιομηχανικής παραγωγής μεταποίηση-τυποποίηση αγροτικών προϊόντων και κάνοντας ακριβέστερη την προσέγγιση θεμάτων που έχουν άμεση σχέση με την ποιότητα ζωής.

Οι στόχοι του Οργανισμού Ελέγχου & Πιστοποίησης της εταιρίας ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ Α.Ε. είναι οι εξής:

Η πιστοποίηση μονάδων παραγωγής αγροτικών βιολογικών προϊόντων, προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, καθώς επίσης και μονάδων τυποποίησης, μεταποίησης, διακίνησης και εισαγωγής βιολογικών προϊόντων.

Η έρευνα για την αγροτική και βιομηχανική ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς για την ανάπτυξη του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων. Κύριο μέλημά μας είναι η δημιουργία οικολογικής συνείδησης στους Έλληνες αγρότες, μεταποιητές και καταναλωτές, με απώτερο στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

10) QWAYS ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ Α.Ε.

ΠΡΟΦΙΛ

Ο Φορέας Διαδρομές Ποιότητας Α.Ε.- QWays, λειτουργεί από το 2005 , ως Φορέας Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών προϊόντων.Στον Φορέα χορηγήθηκε από τον Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π., ο κωδικός αριθμός GR - BIO - 004.

Ο Φορέας παρέχει υπηρεσίες πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, σύμφωνα με τον καν. Ε.Κ. 834/2007 (Φυτική Παραγωγή, Ζωική Παραγωγή, Υδατοκαλλιέργειες, Ζωοτροφές, Παρασκευαστικές Επιχειρήσεις, Μεταποίηση, Εισαγωγή Βιολογικών Προϊόντων από τρίτες χώρες), καθώς και υπηρεσίες ελέγχου για τα πρότυπα βιολογικής γεωργίας USDA National Organic Program (ΗΠΑ), JAS (Ιαπωνία), BIOSUISSE (Ελβετία), και Naturland σε συνεργασία διεθνείς Φορείς.

Ελέγχει και πιστοποιεί επιχειρήσεις σύμφωνα με τα πρότυπα :

-Βιο Οίκο Αγροτουρισμός

-Βιο Οικο Καλλυντικά

-Βιολογικά Υφάσματα

Αξιοποιώντας το έμπειρο και τεχνικά καταρτισμένο στελεχιακό δυναμικό που διαθέτει παρέχει ανεξάρτητες υπηρεσίες επιθεώρησης και πιστοποίησης:

-Συστημάτων Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO22000:2005.

- Συστημάτων Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων HACCP.

- Επιθεωρήσεις Δεύτερου μέρους σε Επιχειρήσεις και Βιομηχανίες τροφίμων.

Ήδη στα πρώτα χρόνια λειτουργίας του ο QWays ελέγχει και πιστοποιεί εκατοντάδες επιχειρήσεις παραγωγής και παρασκευής Βιολογικών Προϊόντων, ενώ το λογότυπο βρίσκεται σε χιλιάδες κωδικούς προϊόντων στην αγορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Σκοποί και στόχοι της έρευνας

4.1 Βασικός προβληματισμός που οδήγησε στην επιλογή του θέματος

Το βασικό κίνητρο για να ασχοληθούμε με το συγκεκριμένο θέμα, ήταν η έντονη παρουσία των βιολογικών προϊόντων σχεδόν σε κάθε κατάστημα πώλησης ειδών πρώτης ανάγκης και τροφίμων (π.χ. σούπερ μάρκετ), αλλά και η πώληση τους σε συγκεκριμένα καταστήματα που προωθούν αποκλειστικά προϊόντα τέτοιου είδους.

Επίσης η ποιότητα ζωής και η κατανάλωση, είναι ζητήματα που απασχολούν το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού των καταναλωτών, επομένως αξίζει να ερευνηθεί και να αναλυθεί.

4.2 Σκοπός της έρευνας

Σκοπός της συγκεκριμένης μελέτης είναι η καταγραφή των στάσεων, αντιλήψεων και συμπεριφορών, σχετικά με τα βιολογικά προϊόντα.

Ο βασικός στόχος της μελέτης-έρευνας μας ήταν η αναζήτηση των στάσεων των καταναλωτών στην Θεσσαλονίκη, όπου ο τρόπος ζωής των ανθρώπων-καταναλωτών είναι διαφορετικός κι αυτό γιατί τα άτομα που κατοικούν στην Θεσσαλονίκη δεν έχουν τόσο στενούς δεσμούς με την επαρχία-ύπαιθρο λόγω του τρόπου ζωής τους. Αντίθετα οι άνθρωποι-καταναλωτές που έχουν επαφή με τα χωριά έχουν πιο στενές σχέσεις με τη φύση και τα προϊόντα της και στην προκειμένη περίπτωση με τα βιολογικά προϊόντα.

Έτσι διαμορφώθηκαν οι παρακάτω υποθέσεις έρευνας οι οποίες είναι:

- Τα άτομα – καταναλωτές γνωρίζουν για τα βιολογικά προϊόντα;
- Υποστηρίζουν ή όχι ότι τα προϊόντα βιολογικής γεωργίας – κτηνοτροφίας, είναι καλύτερα σε ποιότητα από τα μη βιολογικά προϊόντα;
- Ποιοι λόγοι εμποδίζουν / παροτρύνουν τα άτομα – καταναλωτές, να αγοράσουν βιολογικά προϊόντα;
- Τα άτομα – καταναλωτές, θεωρούν ότι τα βιολογικά προϊόντα είναι καλύτερα για την υγεία μας και γιατί;
- Είναι εφικτό οι καταναλωτές να αντιληφθούν αν πρόκειται για αυθεντικά βιολογικά προϊόντα;
- Πόσο επηρεάζει ο τόπος κατοικίας και ο τρόπος ζωής των ατόμων-καταναλωτών τη σχέση τους με τη φύση και τα προϊόντα της και πιο συγκεκριμένα με τα βιολογικά προϊόντα.

Με βάση τις προαναφερθείσες υποθέσεις εργασίας, σχεδιάστηκαν οι ερωτήσεις του Ερωτηματολογίου μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

Μεθοδολογία της έρευνας

Για την διεξαγωγή του ερευνητικού μέρους της πτυχιακής εργασίας μας χρησιμοποιήθηκαν ερωτηματολόγια, προκειμένου να συλλεχθούν τα απαραίτητα στοιχεία, για την απάντηση των ερευνητικών ερωτημάτων που τέθηκαν.

Τα ερωτηματολόγια αυτά, απευθύνονταν σε καταναλωτές που κατοικούν στην Θεσσαλονίκη. Το δείγμα αποτελούνταν από 100 άτομα τα οποία επιλέχθηκαν τυχαία αφού η προσέγγιση τους δεν έγινε με βάση το κοινωνικοοικονομικό τους επίπεδο.

Η προσέγγισή των ατόμων έγινε τυχαία, μέσω της προσωπικής επαφής μαζί τους. Σε γενικές γραμμές δεν αντιμετωπίσαμε πολλές δυσκολίες. Βέβαια, υπήρξαν και ορισμένοι καταναλωτές-συμμετέχοντες στην έρευνα οι οποίοι δυσανασχέτησαν λίγο αρχικά, λόγω του μεγάλου αριθμού των ερωτήσεων, πιστεύοντας ότι θα έχαναν αρκετό χρόνο προκειμένου να απαντήσουν στις ερωτήσεις. Στο σημείο αυτό, χρειάστηκε να προσπαθήσουμε λίγο περισσότερο προκειμένου να συνεχίσουμε και με πολύ διακριτικό και ευχάριστο ύφος τους παρακινήσαμε να συνεχίσουν να απαντούν. Σε αυτό βοήθησε πολύ το γεγονός ότι η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε από εμάς, κι αυτό διότι είχαμε προβλέψει από πριν την πιθανότητα άρνησης απάντησης των ερωτηματολογίων από τους ερωτηθέντες, για τους λόγους που αναφέρθηκαν παραπάνω. Υπήρξαν όμως και περιπτώσεις, ευτυχώς ελάχιστες, που οι καταναλωτές αρνήθηκαν να συμμετάσχουν στην έρευνα μας. Στην περίπτωση αυτή, δείξαμε απόλυτη κατανόηση και διακριτικότητα.

Επιπροσθέτως, επιλέξαμε τον συγκεκριμένο τρόπο προσέγγισης των ατόμων, διότι έτσι ήταν πιο εύκολο να μας εμπιστευθούν για τη διασφάλιση του απορρήτου και της ανωνυμίας τους, καθώς επίσης λύνονταν άμεσα οι τυχόν απορίες τους σχετικά με το ερωτηματολόγιο που τους ζητήθηκε να απαντήσουν.

Οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου προέκυψαν από το θεωρητικό μέρος της εργασίας και απαντούν στα ερευνητικά ερωτήματα που είχαν τεθεί στην πτυχιακή εργασία.

Τέλος, οι ενότητες των ερωτηματολογίων -βασικών εργαλείων της έρευνας- μέσω της χρήσης των οποίων ερευνήσαμε τις στάσεις – αντιλήψεις των καταναλωτών στην Θεσσαλονίκη σχετικά με τα βιολογικά προϊόντα και τη βιολογική γεωργία γενικότερα, ήταν οι εξής:

- A) Δημογραφικά στοιχεία
- B) Γενικά Περιβαλλοντικά θέματα
- Γ) Γενικά θέματα για βιολογική γεωργία και βιολογικά προϊόντα
- Δ) Ειδικά θέματα για βιολογικά προϊόντα

Παράρτημα Α΄

Ερωτηματολόγιο

1) Γνωρίζετε τι είναι βιολογικό προϊόν;

ΝΑΙ ΟΧΙ

2) Έχετε αγοράσει ποτέ βιολογικά προϊόντα;

ΝΑΙ ΟΧΙ

3) Ποια η γνώμη σας για τις τιμές των βιολογικών προϊόντων;

ΧΑΜΗΛΕΣ ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΥΨΗΛΕΣ

4) Εμπιστεύεστε προϊόντα της αγοράς με την ένδειξη βιολογικό προϊόν;

ΝΑΙ ΟΧΙ

5) Γνωρίζετε τη διαφορά βιολογικών και συμβατικών προϊόντων;

ΝΑΙ ΟΧΙ

6) Πιστεύετε ότι η κατανάλωση βιολογικών προϊόντων στη διατροφή μας θα βελτιώνει το τρόπο ζωής μας;

ΝΑΙ ΟΧΙ

7) Σε ποια μορφή προτιμάτε να αγοράζετε τα βιολογικά προϊόντα;

ΣΥΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΧΥΜΑ

8) Όταν αγοράζετε βιολογικά προϊόντα προσέχετε αν είναι πιστοποιημένα από τους αρμόδιους φορείς;

ΝΑΙ ΟΧΙ

9) Από ποια μέσα ενημερώνεστε για τα βιολογικά προϊόντα;

☐ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ	☐ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ
☐ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	☐ ΓΕΩΠΟΝΟ

10) Από ποια σημεία προμηθεύεστε βιολογικά προϊόντα;

☐ SUPER MARKET	☐ ΛΑΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ
☐ ΜΑΝΑΒΙΚΑ	☐ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

11) Για ποιο λόγο προτιμάτε τα βιολογικά προϊόντα;

☐ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΑΞΙΑ
☐ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΓΕΥΣΗ
☐ ΔΕΝ ΕΠΙΒΑΡΥΝΟΥΝ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΜΕ ΚΑΤΑΛΟΙΠΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΩΝ
☐ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΛΑΓΜΕΝΑ ΑΠΟ ΓΕΝΝΕΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΛΛΑΞΕΙΣ

12) Με ποια κριτήρια διαλέγετε τα βιολογικά προϊόντα που καταναλώνετε;

☐ ΕΜΦΑΝΙΣΗ	☐ ΕΠΩΝΥΜΙΑ
☐ ΤΙΜΗ	☐ ΠΟΙΟΤΗΤΑ
☐ ΔΙΑΦΗΜΗΣΗ	☐ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ

13) Ποια βιολογικά προϊόντα προτιμάτε;

☐ ΦΡΟΥΤΑ ΚΑΙ ΛΑΧΑΝΙΚΑ	☐ ΟΣΠΡΙΑ
☐ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ - ΕΛΙΕΣ	☐ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ

14) Όταν αγοράζετε συσκευασμένα βιολογικά προϊόντα ποιες πληροφορίες

κοιτάζετε να αναγράφονται στη συσκευασία;

☐ ΠΟΙΚΙΛΙΑ	☐ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ
☐ ΤΟΠΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	☐ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ

15) Με ποια χρονική συχνότητα αγοράζετε βιολογικά προϊόντα;

☐ ΚΑΘΕ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	☐ ΚΑΘΕ 15 ΗΜΕΡΕΣ
☐ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ	☐ ΑΛΛΟ

16) Θα προτιμούσατε προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας εάν η τιμή τους ήταν πιο αυξημένη σε σχέση με τα προϊόντα συμβατικής καλλιέργειας;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

17) Γνωρίζετε για ποιο λόγο τα προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας είναι πιο ακριβά από τα προϊόντα συμβατικής καλλιέργειας;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

18) Πιστεύετε ότι η ενημέρωση των καταναλωτών για τη καλλιέργεια βιολογικών προϊόντων είναι:

ΠΛΗΡΗΣ

ΕΛΛΕΙΠΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΗΚΑ:

-ΦΥΛΛΟ

ΓΥΝΑΙΚΑ

ΑΝΔΡΑΣ

-ΗΛΙΚΙΑ:

ΚΑΤΩ ΤΩΝ 18

18-25

25-35

35-45

45-55

55-65

ΑΝΩ ΤΩΝ 65

-ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ:

ΦΟΙΤΗΤΗΣ/ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ

ΟΙΚΙΑΚΑ

ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ

-ΜΟΡΦΩΣΗ:

ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

-ΑΡΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟΥ: _____

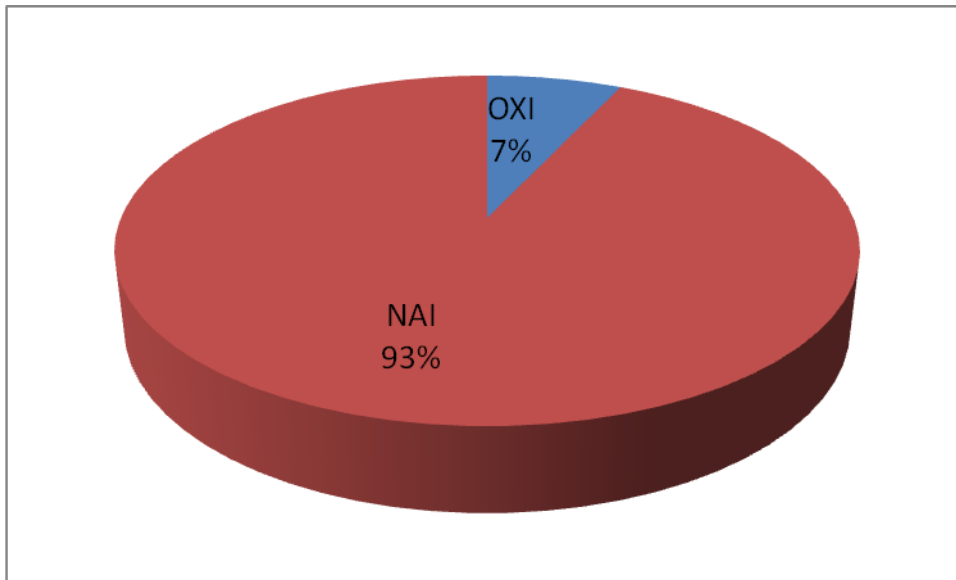
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ: ___/___/2014

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

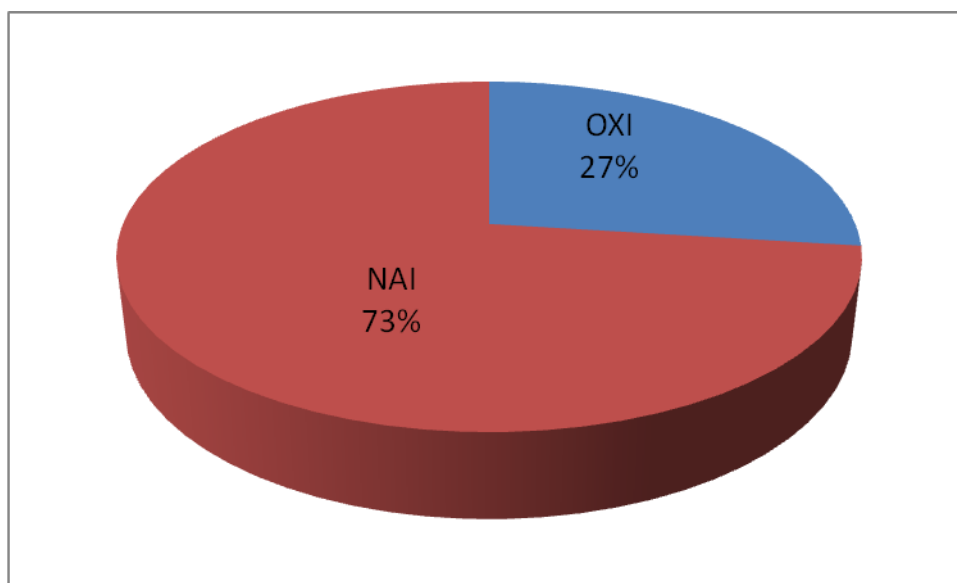
Ανάλυση αποτελεσμάτων της έρευνας

1) Γνωρίζετε τι είναι βιολογικό προϊόν;

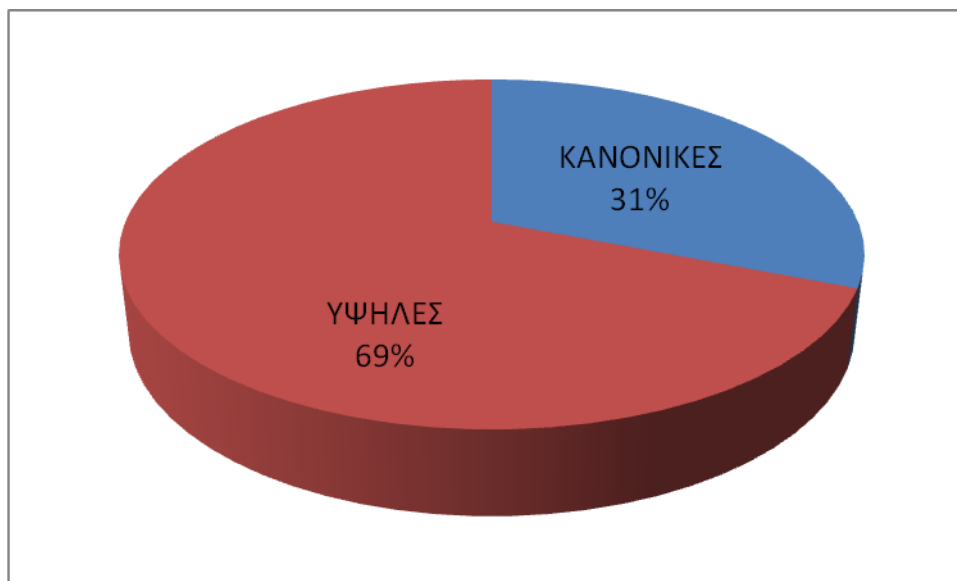
- Όσον αφορά την ερώτηση σχετικά με το τι είναι βιολογικό προϊόν το 93% γνωρίζει τι είναι βιολογικό προϊόν ενώ μόλις το 7% δηλώνει άγνοια.
 - Από τα παραπάνω στατιστικά αποτελέσματα παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων καταναλωτών, 93%, γνωρίζει τι είναι το βιολογικό προϊόν ενώ μόλις το 7% των ερωτηθέντων καταναλωτών δηλώνει άγνοια για το τι είναι βιολογικό προϊόν.

2) Έχετε αγοράσει ποτέ βιολογικά προϊόντα;

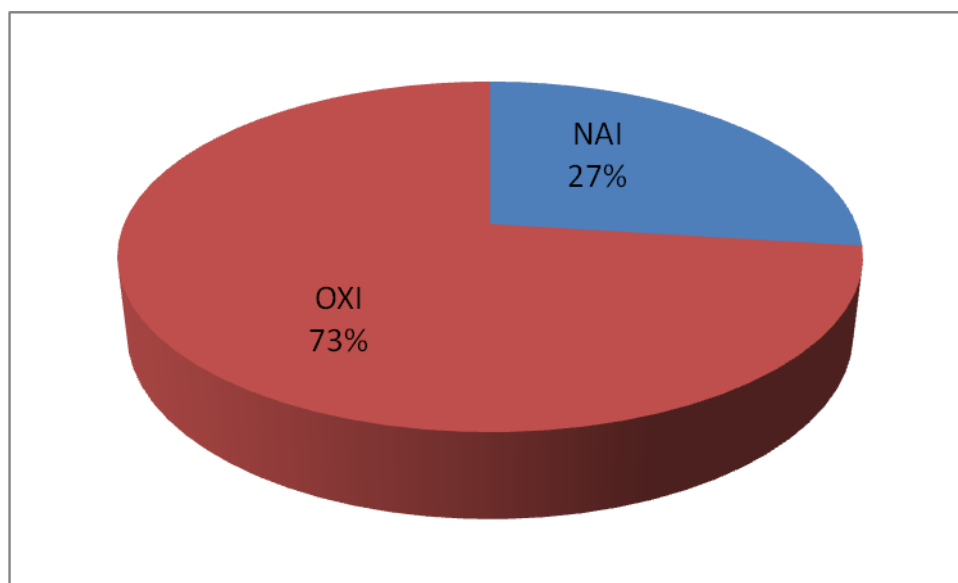
- Όσον αφορά την ερώτηση σχετικά με το αν οι ερωτηθέντες καταναλωτές έχουν αγοράσει ποτέ βιολογικά προϊόντα το 73% απάντησε πως έχει αγοράσει ενώ το 27% δεν έχει αγοράσει ποτέ.
 - Από τα παραπάνω στατιστικά αποτελέσματα παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων καταναλωτών, 73%, έχει αγοράσει έστω και μία φορά βιολογικά προϊόντα διότι τα θεωρεί πιο υγιεινά και λιγότερο επιβαρυνμένα από γεωργικά φάρμακα, ενώ το 27% των ερωτηθέντων καταναλωτών δεν έχει αγοράσει ποτέ βιολογικά προϊόντα διότι δεν εμπιστεύεται τον όρο βιολογικό προϊόν.

3) Ποιά η γνώμη σας για τις τιμές των βιολογικών προϊόντων;

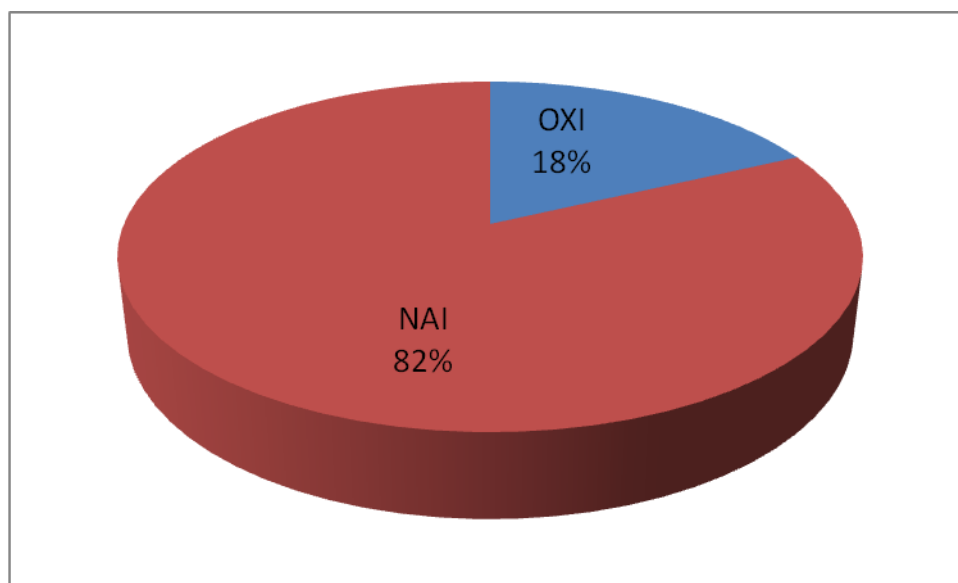
- Όσον αφορά την ερώτηση σχετικά με τη γνώμη των ερωτηθέντων καταναλωτών για τις τιμές των βιολογικών προϊόντων το 31% απάντησε κανονικές, ενώ το 69% απάντησε υψηλές.
 - Από τα παραπάνω στατιστικά παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό 69% των ερωτηθέντων καταναλωτών, θεωρεί ότι οι τιμές των βιολογικών προϊόντων είναι αρκετά πιο υψηλές σε σχέση με τα συμβατικά προϊόντα. Ενώ το 31% των ερωτηθέντων καταναλωτών θεωρεί ότι οι τιμές είναι κανονικές σε σχέση με τα οφέλη που προσφέρουν στον οργανισμό μας.

4) Εμπιστεύεστε προϊόντα της αγοράς με την ένδειξη βιολογικό προϊόν;

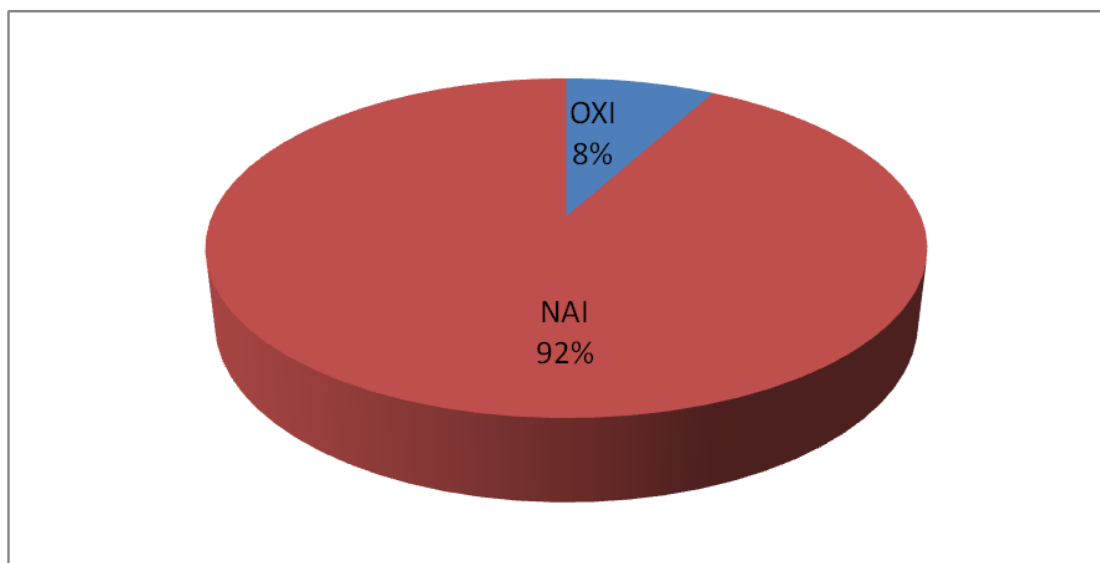
- Όσον αφορά την ερώτηση σχετικά με το αν οι ερωτηθέντες καταναλωτές εμπιστεύονται τα προϊόντα της αγοράς με την ένδειξη βιολογικό προϊόν το 73% απάντησε πως δεν τα εμπιστεύονται ενώ μόλις το 27% απάντησε πως τα εμπιστεύεται.
 - Από τα παραπάνω στατιστικά παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό 73% των ερωτηθέντων καταναλωτών, δεν εμπιστεύεται τα προϊόντα με την ένδειξη βιολογικό προϊόν διότι ίσως θεωρούν ότι περιέχουν φυτοφάρμακα και ότι δεν γίνεται σωστός έλεγχος από τους αρμόδιους φορείς. Ενώ μόλις το 27% εμπιστεύεται την ένδειξη βιολογικό προϊόν.

5) Γνωρίζετε τη διαφορά βιολογικών και συμβατικών προϊόντων;

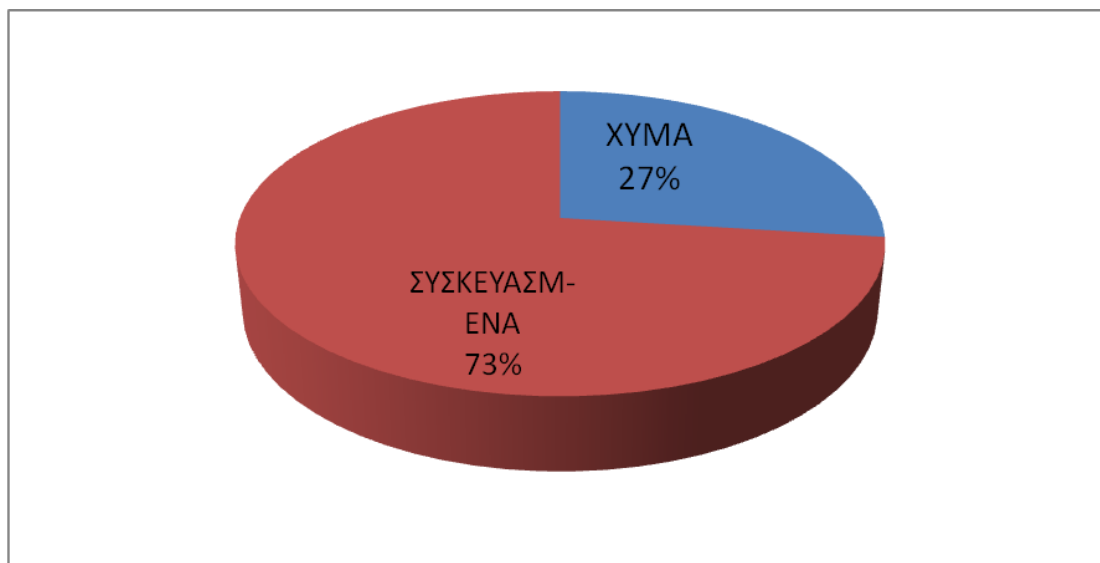
- Όσον αφορά την ερώτηση σχετικά με το αν οι ερωτηθέντες καταναλωτές γνωρίζουν τη διαφορά μεταξύ βιολογικών και συμβατικών προϊόντων το 82% απάντησε πως γνωρίζει ενώ το 18% δήλωσε άγνοια.
 - Από τα παραπάνω στατιστικά παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό 82% των ερωτηθέντων καταναλωτών, γνωρίζει τη διαφορά μεταξύ βιολογικών και συμβατικών προϊόντων, θεωρώντας ότι είναι πιο υγιεινά και λιγότερο επιβαρυνμένα από γεωργικά φυτοφάρμακα, ενώ το 18% αγνοεί τη διαφορά αυτή προτιμώντας τα συμβατικά προϊόντα μη γνωρίζοντας τα οφέλη που θα του πρόσφεραν στην υγεία του τα βιολογικά προϊόντα.

6) Πιστεύετε ότι η κατανάλωση βιολογικών προϊόντων στη διατροφή μας θα βελτίωνε το τρόπο ζωής μας;

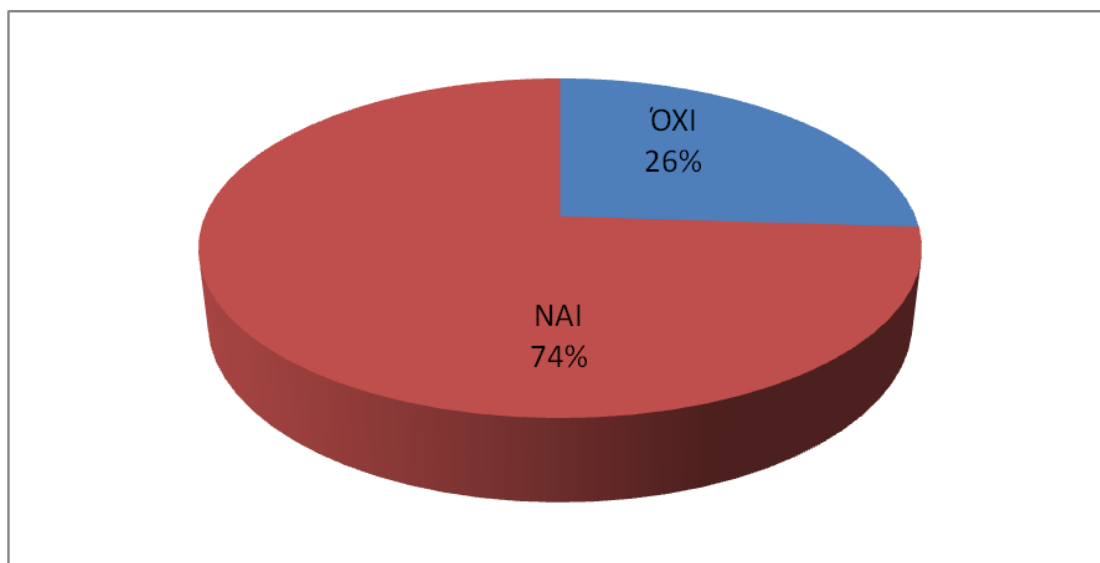
- Όσον αφορά την ερώτηση σχετικά με το αν οι ερωτηθέντες καταναλωτές πιστεύουν ότι η κατανάλωση βιολογικών προϊόντων στη διατροφή μας θα βελτίωνε το τρόπο ζωής μας το 92% απάντησε ναι θα τη βελτίωνε, ενώ μόλις το 8% απάντησε πως δεν θα τη βελτίωνε.
 - Από τα παραπάνω στατιστικά παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό 92% των ερωτηθέντων καταναλωτών, έχει κατανοήσει πλήρως την τεράστια υγιεινή και θρεπτική αξία που προσφέρουν τα βιολογικά προϊόντα σε σύγκριση με τα συμβατικά, σε αντίθεση με το 8% των ερωτηθέντων καταναλωτών όπου η ενημέρωσή τους για τα βιολογικά προϊόντα είναι ελλιπής.

7) Σε ποια μορφή προτιμάτε να αγοράζετε τα βιολογικά προϊόντα;

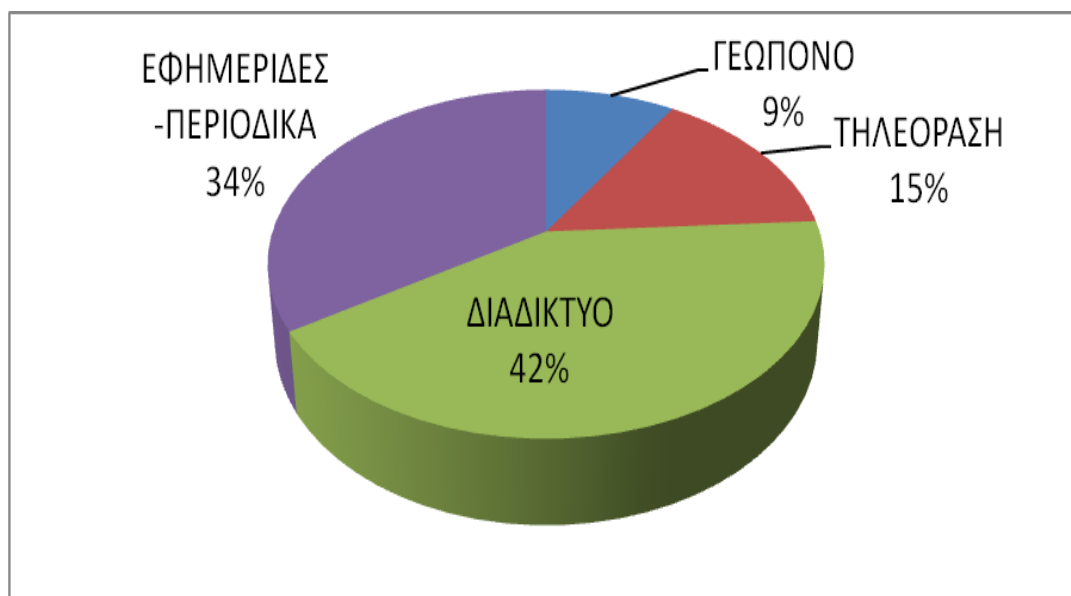
- Όσον αφορά την ερώτηση σχετικά με το αν οι ερωτηθέντες καταναλωτές προτιμούν να αγοράζουν τα βιολογικά προϊόντα χύμα ή συσκευασμένα το 73% απάντησε συσκευασμένα ενώ το 27% χύμα.
 - Από τα παραπάνω στατιστικά παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό 73% των ερωτηθέντων καταναλωτών, προτιμά να αγοράζει συσκευασμένα βιολογικά προϊόντα διότι τα εμπιστεύεται περισσότερο επειδή αναγράφουν επάνω στη συσκευασία τους αρμόδιους φορείς πιστοποίησης ενώ μόνο το 27% των ερωτηθέντων καταναλωτών προτιμά τα χύμα λόγω χαμηλότερης τιμής.

8) Όταν αγοράζετε βιολογικά προϊόντα προσέχετε αν είναι πιστοποιημένα από τους αρμόδιους φορείς;

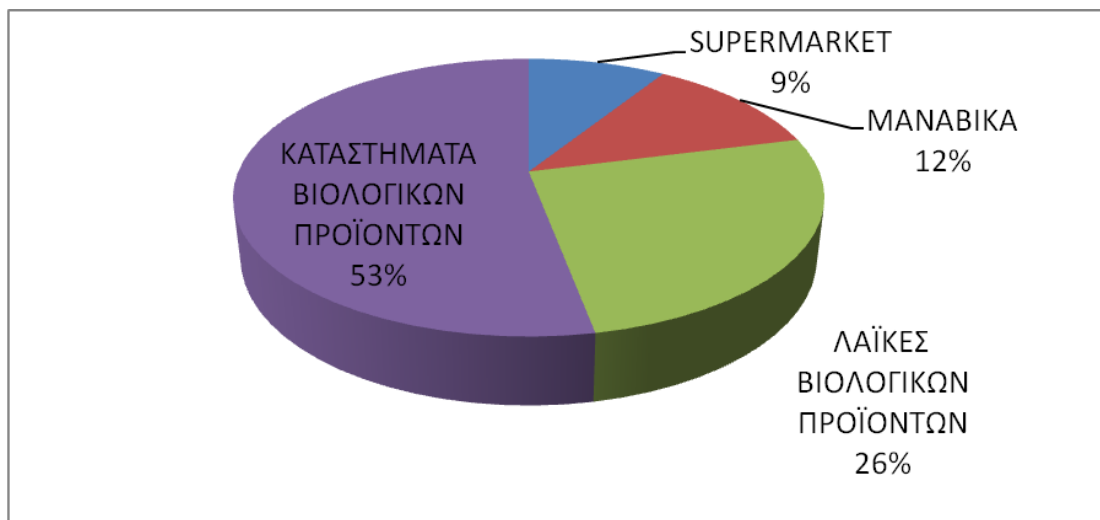
- Όσον αφορά την ερώτηση σχετικά με το αν οι ερωτηθέντες καταναλωτές όταν αγοράζουν βιολογικά προϊόντα προσέχουν εάν είναι πιστοποιημένα από τους αρμόδιους φορείς το 74% απάντησε ναι ενώ το 26% όχι.
 - Από τα παραπάνω στατιστικά παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό 74% των ερωτηθέντων καταναλωτών, όταν αγοράζει συσκευασμένα βιολογικά προϊόντα προσέχει πάντα ότι είναι πιστοποιημένα από τους αρμόδιους φορείς για δική του ασφάλεια, ενώ το 26% δεν προσέχει εάν είναι πιστοποιημένα από τους αρμόδιους φορείς όταν αγοράζει βιολογικά προϊόντα ίσως λόγω περιορισμένου χρόνου.

9) Από ποια μέσα ενημερώνεστε για τα βιολογικά προϊόντα;

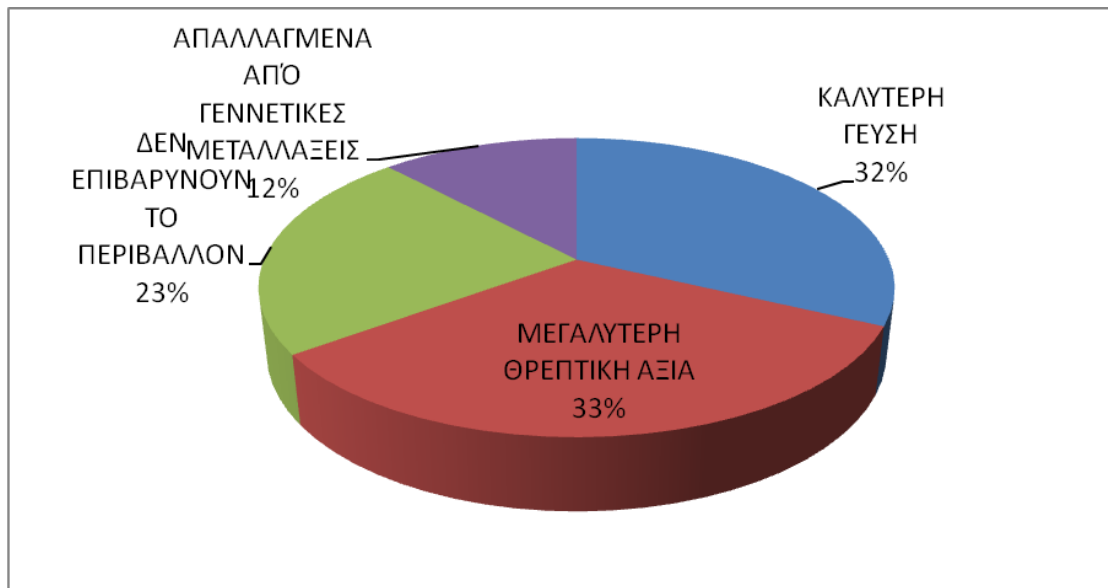
- Όσον αφορά την ερώτηση από που ενημερώνονται οι ερωτηθέντες καταναλωτές για τα βιολογικά προϊόντα το 42% απάντησε μέσω του διαδικτύου, το 34% απάντησε εφημερίδες – περιοδικά, το 15% απάντησε από τηλεόραση και το 9% απάντησε από γεωπόνο.
- Από τα παραπάνω στατιστικά παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό, 42%, των ερωτηθέντων καταναλωτών, ενημερώνεται από το διαδίκτυο ως μέσω καθημερινότητας για την αξία των βιολογικών προϊόντων στη ζωή μας, ενώ μόλις το μικρότερο ποσοστό 9% των ερωτηθέντων καταναλωτών ενημερώνεται από γεωπόνο.

10) Από ποια σημεία προμηθεύεστε βιολογικά προϊόντα;

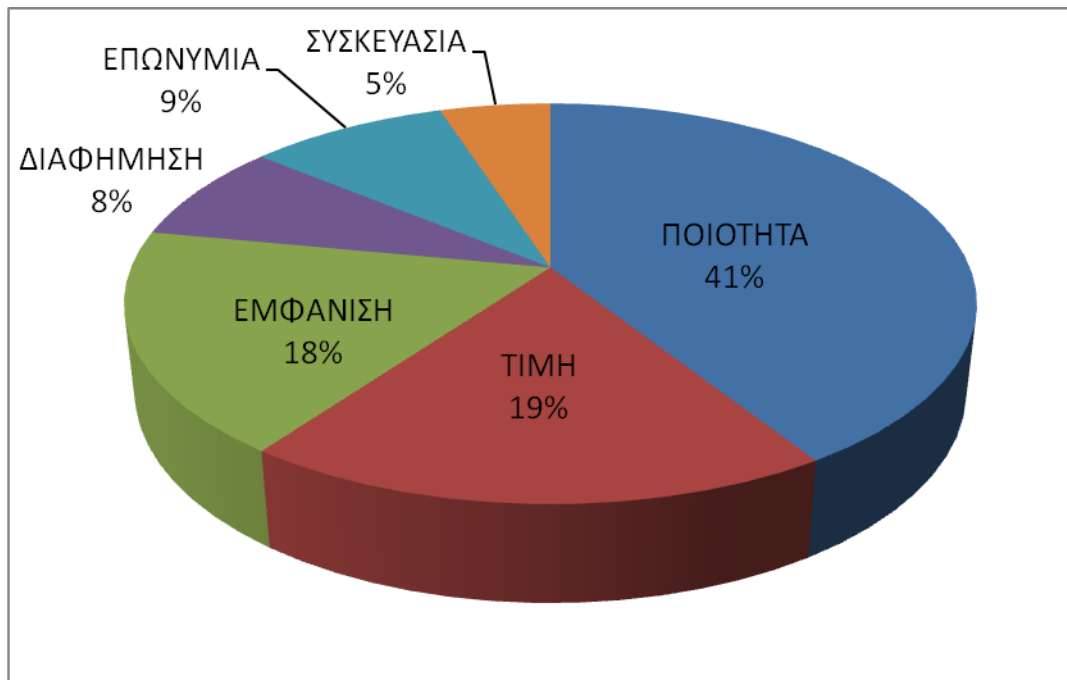
- Όσον αφορά την ερώτηση από που προμηθεύονται οι ερωτηθέντες καταναλωτές τα βιολογικά προϊόντα το 53% απάντησε καταστήματα βιολογικών προϊόντων το 26% απάντησε λαϊκές αγορές βιολογικών προϊόντων το 12% μανάβικα και το 9% super- market.
 - Από τα παραπάνω στατιστικά παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό 79% των ερωτηθέντων καταναλωτών, (53% και 26%), προτιμάει να αγοράζει τα βιολογικά προϊόντα από καταστήματα όπου πουλάνε μόνο βιολογικά προϊόντα διότι είναι πιο βέβαιοι για το τι αγοράζουν.

11) Για ποιο λόγο προτιμάτε τα βιολογικά προϊόντα;

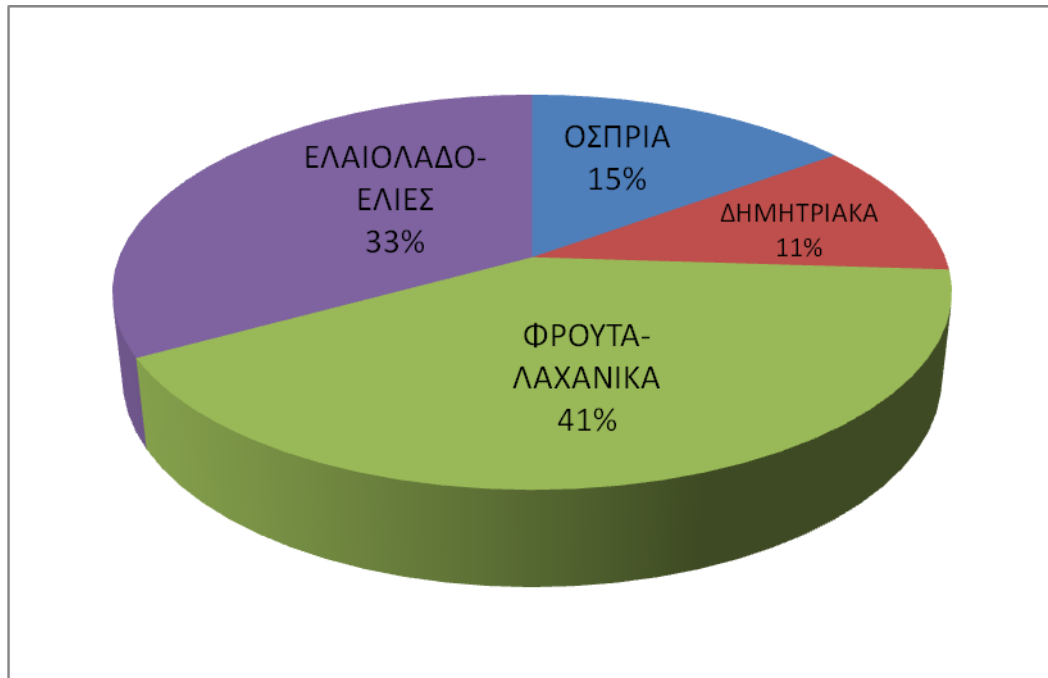
- Όσον αφορά την ερώτηση για πιο λόγο οι ερωτηθέντες καταναλωτές προτιμάνε τα βιολογικά προϊόντα το 33% απάντησε λόγω μεγαλύτερης θρεπτικής αξίας, το 32% απάντησε λόγω καλύτερης γεύσης, το 23% απάντησε ότι δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον με γεωργικά φυτοφάρμακα και το 12% απάντησε ότι είναι απαλλαγμένα από γενετικές μεταλλάξεις.
- Από τα παραπάνω στατιστικά παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων καταναλωτών, 33%, προτιμάει τα βιολογικά προϊόντα διότι του προσφέρουν μεγαλύτερη θρεπτική αξία, δικαιολογώντας την απάντησή τους ότι με τους ρυθμούς ζωής που έχουν στην πόλη η διατροφή πρέπει να παίζει τον σημαντικότερο ρόλο στη καθημερινότητα τους.

12) Με ποια κριτήρια διαλέγετε τα βιολογικά προϊόντα που καταναλώνετε;

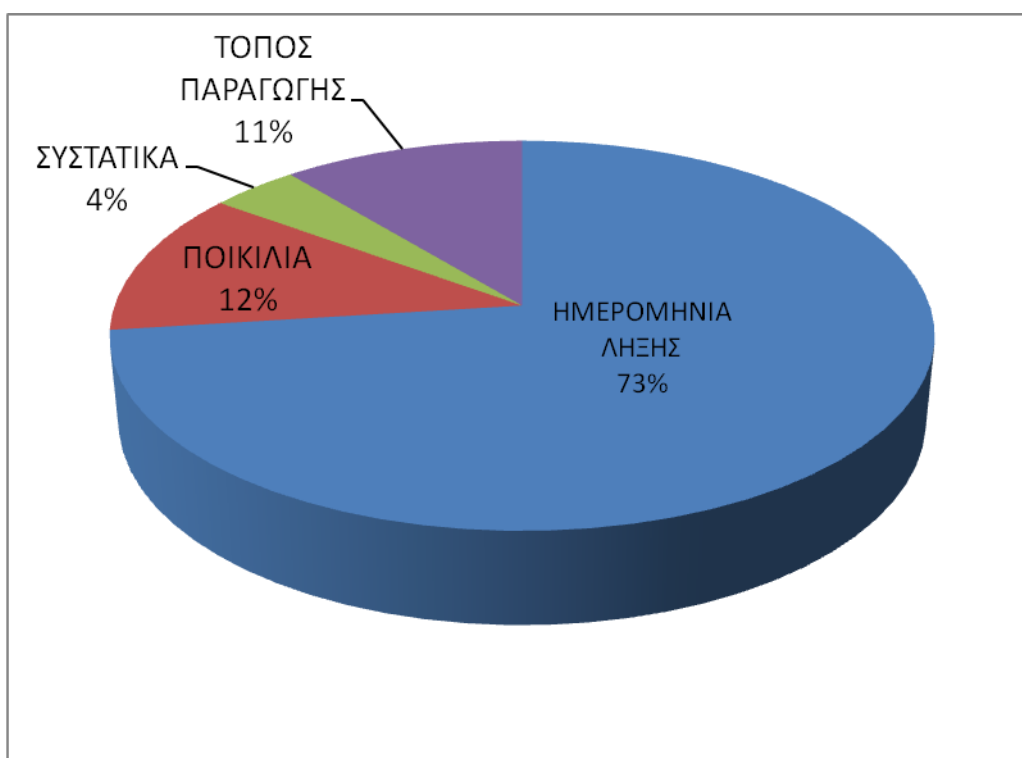
- Όσον αφορά την ερώτηση με ποια κριτήρια διαλέγουν οι ερωτηθέντες καταναλωτές τα βιολογικά προϊόντα που καταναλώνουν το 41% απάντησε την ποιότητα, το 19% απάντησε την τιμή, το 18% απάντησε την εμφάνιση, το 8% απάντησε τη διαφήμιση, το 9% απάντησε την επωνυμία και το 5% απάντησε τη συσκευασία του προϊόντος.
- Από τα παραπάνω στατιστικά παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων καταναλωτών, 41%, δίνει το μεγαλύτερο βάρος στην ποιότητα του προϊόντος που αγοράζει. Δεύτερο σε θέση με ποσοστό 19%, προτιμά λόγω τιμής και σε μικρότερα ποσοστά την εμφάνιση, την επωνυμία, την διαφήμιση και την συσκευασία.

13) Ποιά βιολογικά προϊόντα προτιμάτε;

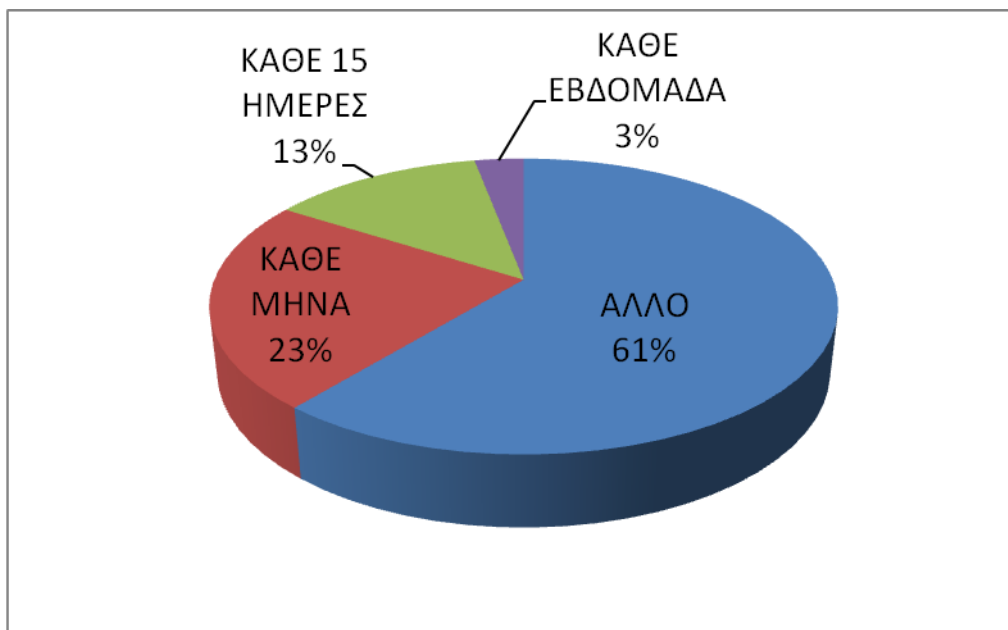
- Όσον αφορά την ερώτηση ποια βιολογικά προϊόντα προτιμούν οι ερωτηθέντες καταναλωτές το 41% απάντησε ότι προτιμούν φρούτα και λαχανικά, το 33% απάντησε ότι προτιμούν ελαιόλαδο και ελιές, το 15% απάντησε ότι προτιμούν όσπρια ενώ το 11% απάντησε ότι προτιμούν δημητριακά.
 - Από τα παραπάνω στατιστικά παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό 41% των ερωτηθέντων καταναλωτών, προτιμά να αγοράζει βιολογικά φρούτα και λαχανικά δικαιολογώντας την απάντησή του ότι αυτά παίζουν σημαντικότερο ρόλο στην υγιεινή διατροφή τους. Ενώ το 33%, προτιμά να αγοράζει βιολογικό ελαιόλαδο και ελιές διότι πιστεύουν ότι και αυτά ολοκληρώνουν την πυραμίδα της υγιεινής διατροφής τους. Σε μικρότερο ποσοστό τα όσπρια και δημητριακά.

14) Όταν αγοράζετε συσκευασμένα βιολογικά προϊόντα ποιες πληροφορίες κοιτάζετε να αναγράφονται στη συσκευασία;

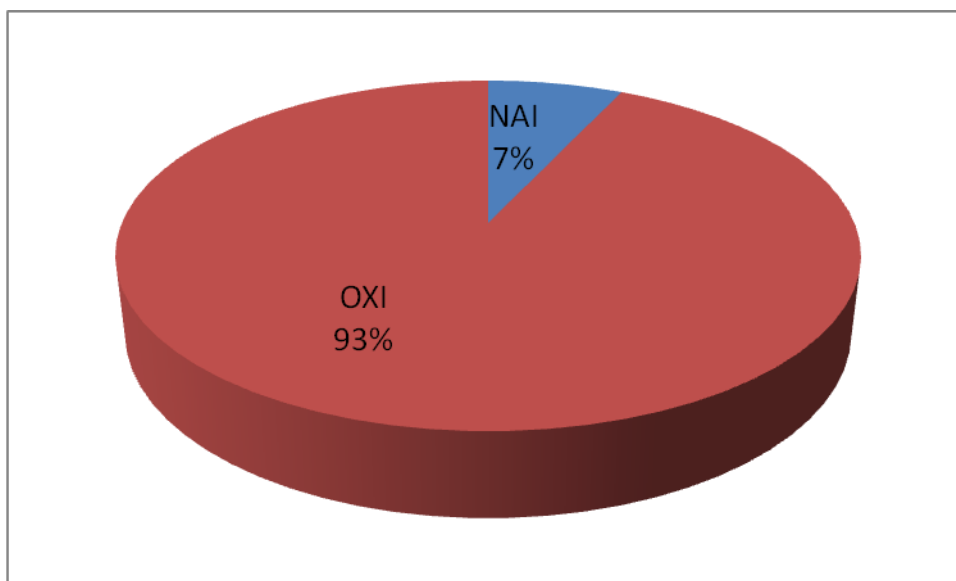
- Όσον αφορά την ερώτηση ποιες πληροφορίες κοιτάζετε να αναγράφονται στη συσκευασία όταν αγοράζετε βιολογικά προϊόντα οι ερωτηθέντες καταναλωτές απάντησαν το 73% την ημερομηνία λήξης το 12% την ποικιλία το 11% τον τόπο παραγωγής και το 4% τα συστατικά.
 - Από τα παραπάνω στατιστικά παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό 73% των ερωτηθέντων καταναλωτών, απάντησε πως το σημαντικότερο σημείο που παρατηρεί όταν αγοράζει κάποιο βιολογικό προϊόν είναι η ημερομηνία λήξης και σε πολύ μικρότερο ποσοστό παρατηρούν τη ποικιλία, το τόπο παραγωγής και τα συστατικά του.

15) Με ποια χρονική συχνότητα αγοράζετε βιολογικά προϊόντα;

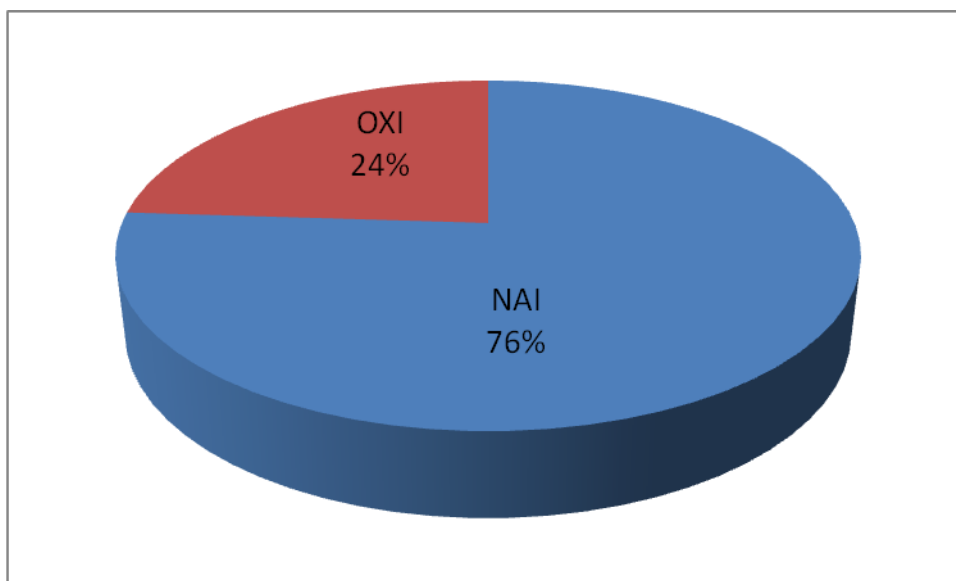
- Όσον αφορά την ερώτηση με ποια χρονική συχνότητα οι ερωτηθέντες καταναλωτές αγοράζουν βιολογικά προϊόντα, το 3%, απάντησε κάθε βδομάδα, το 13%, απάντησε κάθε 15 ημέρες, το 23%, απάντησε κάθε μήνα και το 61% απάντησε άλλο.
 - Από τα παραπάνω στατιστικά παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό 61% των ερωτηθέντων καταναλωτών, δεν αγοράζει συχνά βιολογικά προϊόντα λόγω υψηλότερης τιμής.

16) Θα προτιμούσατε προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας εάν η τιμή τους ήταν πιο αυξημένη σε σχέση με τα προϊόντα συμβατικής καλλιέργειας;

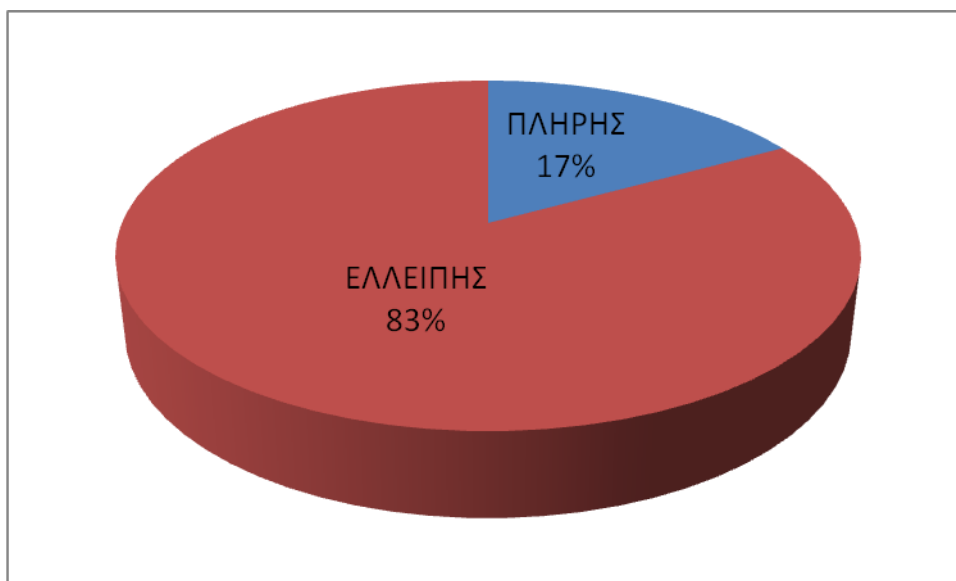
- Όσον αφορά την ερώτηση αν οι ερωτηθέντες καταναλωτές θα προτιμούσαν προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας εάν η τιμή τους ήταν πιο αυξημένη σε σχέση με τα προϊόντα συμβατικής καλλιέργειας, το 93% , απάντησε πως δεν θα τα προτιμούσε ενώ μόνο το 7% δήλωσε ότι θα εξακολουθούσε να αγοράζει προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας.
 - Από τα παραπάνω στατιστικά παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό 93% των ερωτηθέντων καταναλωτών, δήλωσε πως εάν η τιμή των βιολογικών προϊόντων αυξανόταν ακόμα περισσότερο σε σχέση με τη τιμή των συμβατικών προϊόντων τότε δεν θα εκδήλωναν κανένα ενδιαφέρον για τα βιολογικά προϊόντα γιατί πιστεύουν ότι ήδη είναι αρκετά πιο ακριβά από τα συμβατικά.

17) Γνωρίζετε για ποιο λόγο τα προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας είναι πιο ακριβά από τα προϊόντα συμβατικής καλλιέργειας;

- Όσον αφορά την ερώτηση αν οι ερωτηθέντες καταναλωτές γνωρίζουν για πιο λόγο τα προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας είναι πιο ακριβά από τα προϊόντα συμβατικής καλλιέργειας το 76% απάντησε πως γνωρίζει ενώ το 24% δήλωσε άγνοια.
 - Από τα παραπάνω στατιστικά παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων καταναλωτών, 76% γνωρίζει για πιο λόγο τα βιολογικά προϊόντα είναι πιο ακριβά σε σχέση με τα συμβατικά αφού απαιτείται περισσότερος χρόνος και κόπος για την παραγωγή τους.

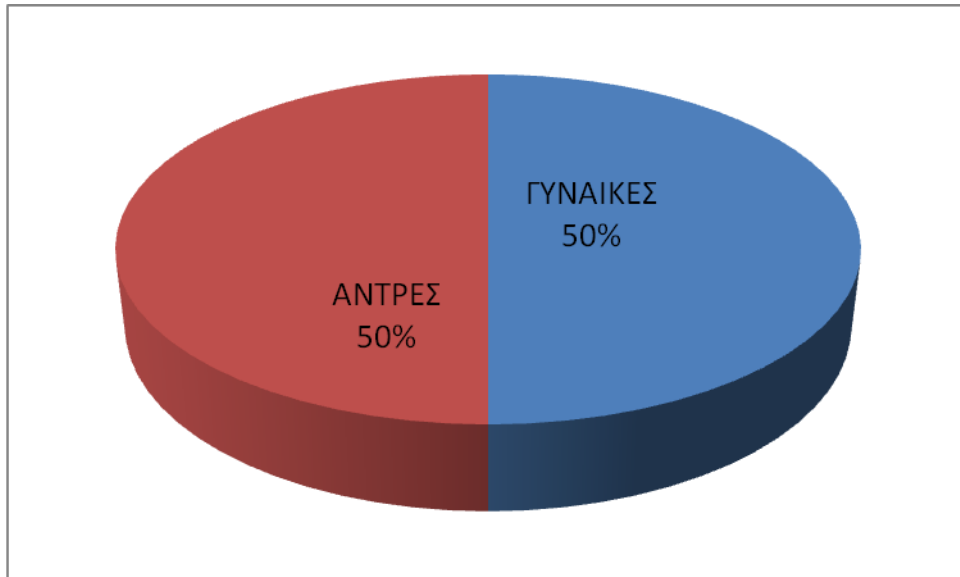
18) Πιστεύετε ότι η ενημέρωση των καταναλωτών για τη καλλιέργεια βιολογικών προϊόντων είναι:

- Όσον αφορά την ερώτηση τι πιστεύουν οι ερωτηθέντες καταναλωτές για την ενημέρωσή τους για τα βιολογικά προϊόντα το 83% απάντησε πως είναι ελλιπής ενώ το 17% απάντησε πως είναι πλήρης.
 - Από τα παραπάνω στατιστικά παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων καταναλωτών, 83%, θεωρεί ότι η ενημέρωσή τους για τα βιολογικά προϊόντα είναι ελλιπής και οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες καταναλωτές εκδήλωσαν μεγάλο ενδιαφέρον για περαιτέρω ενημέρωσή τους.

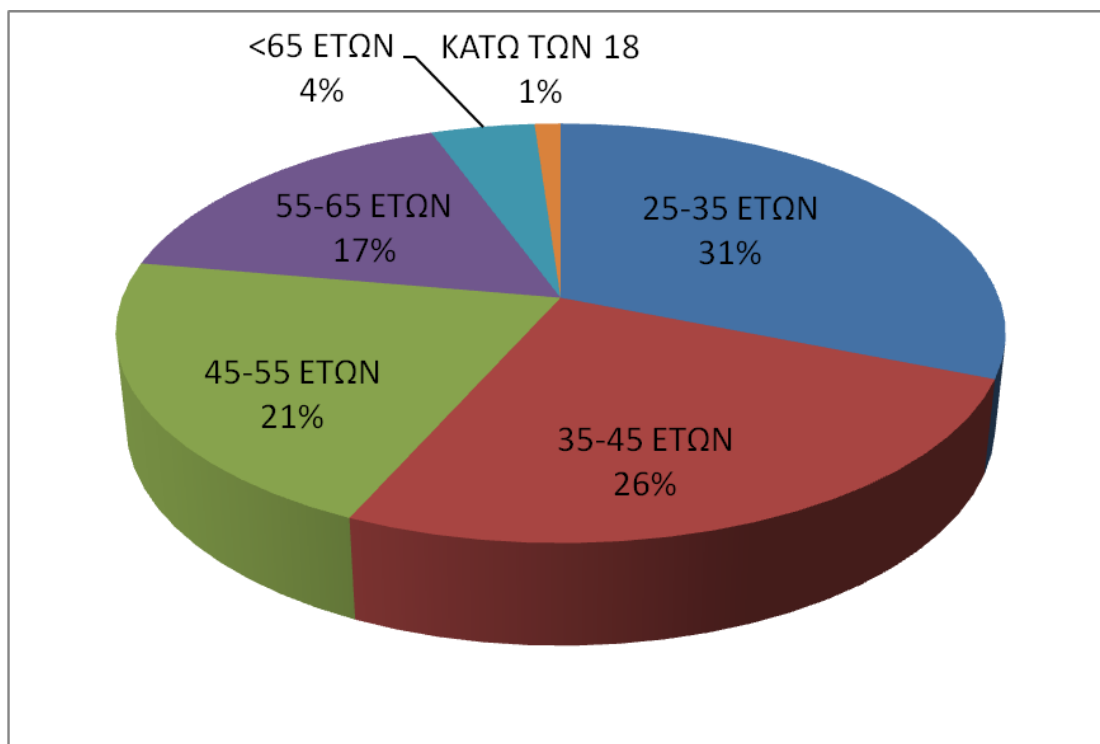
ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΗΚΑ:

ΦΥΛΛΟ

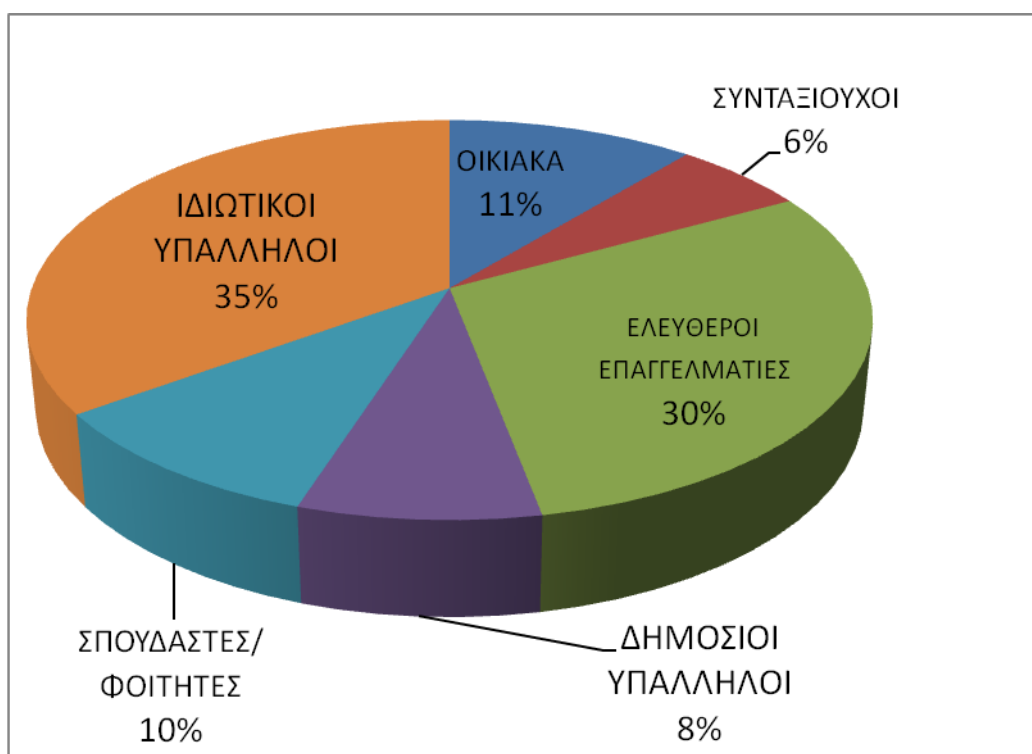
- Σχετικά με την ερώτηση για το φύλλο των ερωτηθέντων καταναλωτών προκύπτει ότι το 50% των καταναλωτών είναι γυναίκες και το 50% των καταναλωτών είναι άντρες.

ΗΛΙΚΙΑ

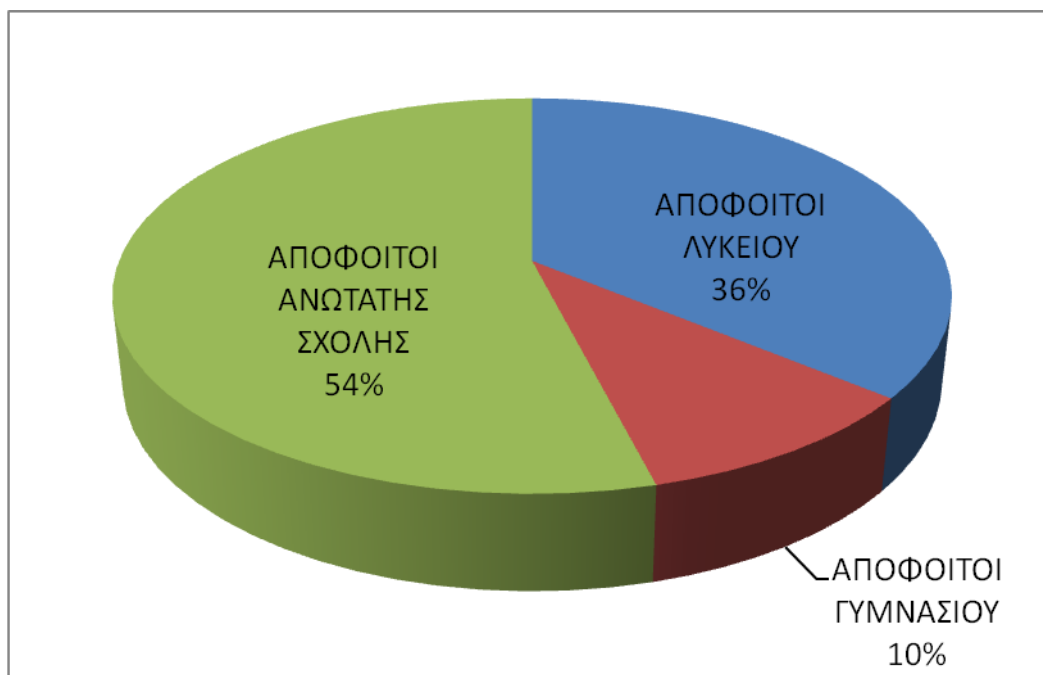
- Όσον αφορά στην ερώτηση για την ηλικία των ερωτηθέντων καταναλωτών το 1% βρίσκεται κάτω από την ηλικία των 18 ετών, το 10% έχει ηλικία 18-25 ετών, το 28% έχει ηλικία 25-35 ετών, το 23% έχει ηλικία 35-45 ετών, το 19% έχει ηλικία 45-55 ετών, το 15% έχει ηλικία 55-65 ετών, ενώ το 4% έχει ηλικία άνω των 65 ετών.
 - Από τα παραπάνω ποσοστά προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μέρος των ερωτηθέντων καταναλωτών (28%) έχει ηλικία από 25-35 ετών.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

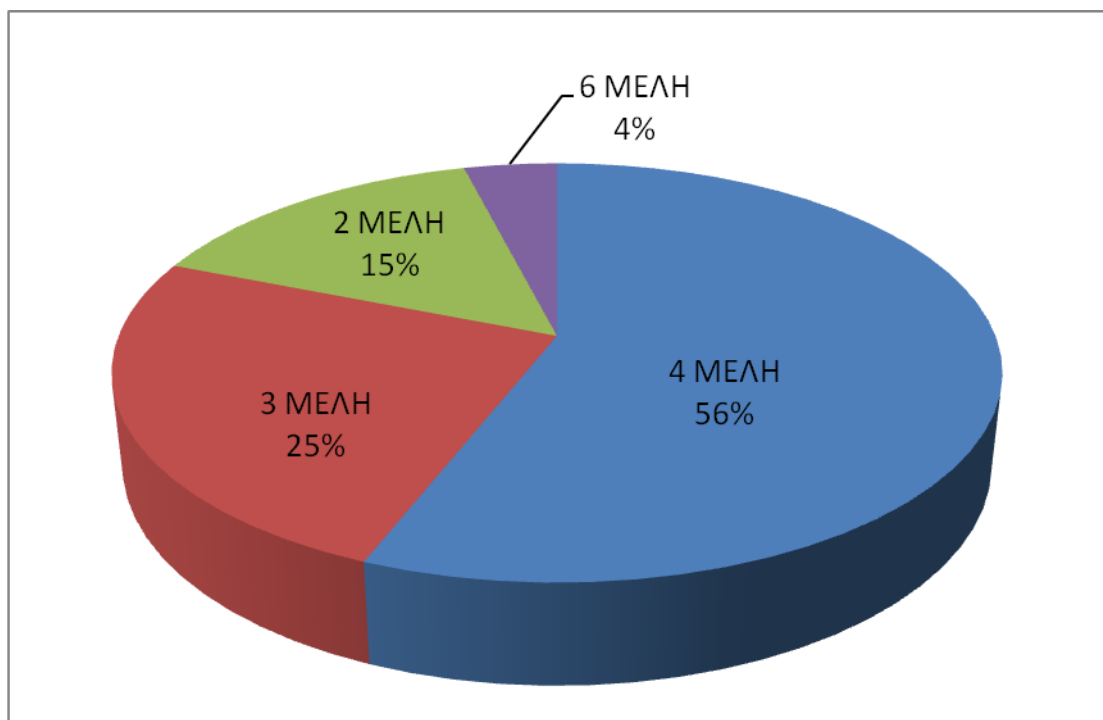
- Όσον αφορά την ερώτηση για το επάγγελμα των ερωτηθέντων καταναλωτών το 35% εργάζονται ως ιδιωτικοί υπάλληλοι, το 8% εργάζονται ως δημόσιοι υπάλληλοι, το 30% εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες, το 6% είναι συνταξιούχοι, το 11% ασχολούνται με τα οικιακά, ενώ το 10% είναι φοιτητές/σπουδαστές.
 - Από τα παραπάνω ποσοστά παρατηρείται πως το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων καταναλωτών, 36%, είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι.

ΜΟΡΦΩΣΗ

- Όσον αφορά στην ερώτηση για το μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων καταναλωτών, το 10% είναι απόφοιτοι γυμνασίου (υποχρεωτική εκπαίδευση) το 36% είναι απόφοιτοι λυκείου και τέλος το 54% έχει εκπαιδευτεί σε ανώτατες σχολές.
 - Από τα παραπάνω ποσοστά παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο μέρος των ερωτηθέντων καταναλωτών (54%) είναι απόφοιτοι ανωτάτης σχολής.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟΥ

- Όσον αφορά στην ερώτηση για τον αριθμό των μελών της οικογένειας των ερωτηθέντων καταναλωτών το 15% αποτελείται από 2 μέλη, το 25% αποτελείται από 3 μέλη, το 56% αποτελείται από 4 μέλη και το 4% αποτελείται από 6 μέλη.
 - Από τα παραπάνω ποσοστά παρατηρείται πως το μεγαλύτερο μέρος των ερωτηθέντων καταναλωτών (56%) αποτελείται από 4 μέλη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΣΧΟΛΙΑ – ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Φτάνοντας στο τέλος της παρούσας εργασίας και έχοντας αναλύσει τα στατιστικά στοιχεία που προέκυψαν από την έρευνα που διεξήχθη, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι παρόλο που η πλειοψηφία των καταναλωτών διατηρεί μια επιφύλαξη προς τα βιολογικά προϊόντα και την αυθεντικότητα τους, είναι αναμφισβήτητη η συμβολή τους στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των καταναλωτών.

Μιλώντας για ποιότητα ζωής εννοούμε το προϊόν αλληλεπίδρασης των κοινωνικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών και υγειονομικών παραγόντων που επιδρούν στην ατομική και κοινωνική ανάπτυξη. Η υποβάθμιση ενός από τους εν λόγω παράγοντες αρκεί για να απειλήσει ή να επηρεάσει αρνητικά την ευημερία των ατόμων και των κοινωνιών.

Για το λόγο αυτό, η προώθηση της ποιότητας ζωής αποτελεί πολυδιάστατο ζήτημα. Όσον αφορά στους περιβαλλοντικούς παράγοντες, είναι απαραίτητη η προστασία της βιοποικιλότητας και η ανάπτυξη ενός ενιαίου σχεδίου διαχείρισης των φυσικών πόρων. Από την άλλη, η κατανάλωση, η οποία συνδέεται άμεσα με την ποιότητα ζωής, είναι συνυφασμένη με την καθημερινή διαβίωση, την κάλυψη αναγκών των Ελλήνων καταναλωτών και καλύπτει ζωτικές και κοινωνικές τους ανάγκες.

Επίσης, η αύξηση του βιοτικού επιπέδου, οι τεχνολογικές εξελίξεις, η ποικιλία προϊόντων και η υπερβολική προσφορά αγαθών, είναι παράγοντες που συμβάλουν στην αύξηση του καταναλωτισμού.

Ωστόσο, οι ανησυχίες των καταναλωτών που προκαλούνται από την αμφιβολία τους σχετικά με τα τρόφιμα και τις τεχνολογικές εξελίξεις, όπως η γενετική τροποποίηση και η ακτινοβολία των τροφίμων, εκδηλώνονται με σοβαρούς προβληματισμούς όσον αφορά στην ασφάλεια και την αυθεντικότητα των τροφίμων - προϊόντων που υπάρχουν στην ευρεία αγορά. Άλλωστε, αυτό φαίνεται και από τις απαντήσεις που δόθηκαν από τους ερωτηθέντες καταναλωτές κατά τη διάρκεια της έρευνας.

Έτσι, αυξάνεται συνεχώς από τη μεριά των καταναλωτών, η ανάγκη για εξασφάλιση της ποιότητας των τροφίμων - προϊόντων και περισσότερη ενημέρωση για τις μεθόδους παραγωγής τους. Από την άλλη μεριά, η επίγνωση των ατόμων-καταναλωτών για τον μη αναστρέψιμο χαρακτήρα των ζημιών που έχουν γίνει στο περιβάλλον από πρακτικές παραγωγής προϊόντων, οι οποίες οδηγούν στη ρύπανση του εδάφους και των υδάτων, στην εξάντληση των φυσικών πόρων καθώς και στην

καταστροφή ευαίσθητων οικοσυστημάτων, οδήγησε σε απαιτήσεις, από μέρους τους, για περισσότερο υπεύθυνη στάση προς το περιβάλλον και τον πλανήτη μας.

Είναι πλέον ευρέως γνωστό, ότι τα βιολογικά προϊόντα εγγυώνται αυθεντικότητα και ποιότητα ζωής, καλύπτοντας απόλυτα την ανάγκη του ατόμου-καταναλωτή για υγιεινή διατροφή και αποτελούν την απάντηση στα μεταλλαγμένα προϊόντα που κυκλοφορούν στην αγορά.

Πιο συγκεκριμένα, οι σημαντικότεροι παράγοντες που καθιστούν τα βιολογικά προϊόντα ποιοτικότερα και ασφαλέστερα είναι οι εξής:

✓ Προάσπιση της Υγείας

Στην βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, άνθρωποι με μεράκι για το αντικείμενο τους επιμένουν στον υγιεινό τρόπο καλλιέργειας και εκτροφής χρησιμοποιώντας μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον, χωρίς την χρήση χημικών λιπασμάτων, εντομοκτόνων παρασιτοκτόνων και ορμονών. Με αυτό τον τρόπο παράγονται υγιεινά, φυσικά προϊόντα απαλλαγμένα από τοξικές ουσίες οι οποίες παραμένουν και συγκεντρώνονται μέσα από την τροφική αλυσίδα στα τρόφιμα συμβατικής καλλιέργειας και εκτροφής που φθάνουν στο τραπέζι μας.

✓ Υψηλή διατροφική Αξία

Τα προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας, σε σχέση με τα συμβατικά, περιέχουν 20-30% λιγότερο νερό, και μεγαλύτερες συγκεντρώσεις πρωτεϊνών, βιταμινών, ιχνοστοιχείων, μεταλλικών αλάτων και ενζύμων. Επίσης, τα βιολογικά προϊόντα δεν περιέχουν συντηρητικά, πρόσθετα και διάφορες χημικές ουσίες στην σύνθεσή τους. Είναι η καλύτερη πρόταση για μια ισορροπημένη και φυσική διατροφή.

✓ Καλύτερη γεύση

Η φυσική διαδικασία με την οποία αναπτύσσονται τα βιολογικά προϊόντα, τους επιτρέπει να διατηρούν ανέπαφη τη φυσική τους σύσταση, τα θρεπτικά συστατικά και τις βιταμίνες τους. Τον πλούτο αυτό των βιολογικών προϊόντων φανερώνει η μεστή γεύση και το αυθεντικό τους άρωμα.

✓ Σωστή ανάπτυξη των παιδιών

Τα προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας και εκτροφής αποτελούν την καλύτερη πρόταση για την παιδική διατροφή. Οι βιταμίνες, τα ιχνοστοιχεία και τα άλλα θρεπτικά συστατικά που περιέχουν διατηρούνται ανέπαφα, μεταβολίζονται και απορροφώνται καλύτερα από τον οργανισμό, συμβάλλοντας στην καλύτερη ανάπτυξη των παιδιών.

✓ Προστασία του περιβάλλοντος

Οι πρακτικές της βιολογικής καλλιέργειας είναι τέτοιες που προστατεύουν το περιβάλλον. Με σεβασμό προς τη φύση, οι βιοκαλλιεργητές συνδυάζουν την παράδοση με την σύγχρονη γνώση, καλλιεργούν σε μικρές εκτάσεις χρησιμοποιώντας μόνο φυσικά λιπάσματα και χωρίς φυτοφάρμακα, προστατεύοντας το έδαφος, την ατμόσφαιρα και τα αποθέματα νερού. Επιπλέον, ενισχύουν τη γονιμότητα του εδάφους εναλλάσσοντας τα είδη που καλλιεργούν και επιτρέπουν την φυσική ωρίμανση των καρπών χωρίς να εντατικοποιούν ή να επιταχύνουν την παραγωγή με τεχνητές μεθόδους (π.χ. ορμόνες).

✓ Πιστοποίηση - Εγγύηση

Την αυθεντικότητα των προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας προασπίζει η ίδια η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως απαιτούν οι Ευρωπαϊκοί κανονισμοί 2092/91 και 1804/99, η διαδικασία παραγωγής των προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, ελέγχεται σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας και της επεξεργασίας τους από αρμόδιους εγχώριους και ξένους οργανισμούς πιστοποίησης.

Όλα τα προϊόντα βιολογικής παραγωγής φέρουν πάντα την ένδειξη "βιολογικό προϊόν", το σήμα του οργανισμού που τα πιστοποιεί καθώς και τον ειδικό αριθμό πιστοποίησης. Στο σημείο αυτό, αξίζει να σημειωθεί ότι, τα προϊόντα που εμφανίζονται στην αγορά ως "οικολογικά", "υγιεινά", "ολικής αλέσεως" κ.λ.π. δεν έχουν καμία σχέση με τα πιστοποιημένα βιολογικά προϊόντα και δεν εξασφαλίζουν καμιά εγγύηση στον καταναλωτή. Όπως λοιπόν, αναφέρθηκε και παραπάνω, βάζοντας στο καθημερινό μας τραπέζι πιστοποιημένα βιολογικά προϊόντα, κάνουμε το πρώτο βήμα για μια καλύτερη ζωή.

✓ Πραγματική αξία

Στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι, επιμένουν στον φυσικό τρόπο καλλιέργειας και εκτροφής που σέβεται τους ρυθμούς της φύσης, παράγοντας αγνά, φυσικά προϊόντα χωρίς τεχνητές παρεμβάσεις όπως συμβαίνει στην συμβατική γεωργία και κτηνοτροφία. Η φυσική διαδικασία ανάπτυξης των προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας τους επιτρέπει να διατηρούν ανέπαφη τη φυσική τους σύσταση, τα θρεπτικά συστατικά, τις βιταμίνες και τα ιχνοστοιχεία τους, καθιστώντας τα ανώτερα από τα συμβατικά.

Επιλέγοντας λοιπόν βιολογικά προϊόντα, επιλέγουμε έναν αυθεντικό, φυσικό τρόπο διατροφής, ο οποίος προασπίζει την υγεία μας και το περιβάλλον, το οποίο αξίζει να φροντίζουμε και να το προστατεύουμε όσο περισσότερο γίνεται, αφού μέσα

σε αυτό ζούμε εμείς αλλά και οι γενιές που θα ακολουθήσουν. Όσον αφορά τώρα στο κόστος των βιολογικών προϊόντων, όπως κάθε προϊόν υψηλής ποιότητας που μάλιστα απαιτεί ιδιαίτερη γνώση και προσωπική φροντίδα, έτσι και τα βιολογικά προϊόντα διαφέρουν στην τιμή από τα συμβατικά. Αυτό δεν είναι πάντα κανόνας και εξαρτάται από το προϊόν, τις καιρικές συνθήκες κ.λ.π. Άλλωστε είναι γεγονός ότι οι καταναλωτές, αγοράζοντας βιολογικά προϊόντα, αγοράζουν περισσότερο προϊόν σε αντίθεση με τα συμβατικά τα οποία περιέχουν 20-30% περισσότερο νερό στην σύστασή τους. Η συγκέντρωση μεγάλων ποσοτήτων νερού στα συμβατικά προϊόντα οφείλεται καθαρά στην χρήση χημικών λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων και άλλων χημικών ουσιών οι οποίες χρειάζονται περισσότερο νερό για να απορροφηθούν με αποτέλεσμα να "αραιώνονται" οι θρεπτικές τους ουσίες.

Παρόλα όμως τα πλεονεκτήματα των βιολογικών προϊόντων, σε γενικές γραμμές η βιολογική παραγωγή τους παρουσιάζει, προς το παρόν, κάποια μειονεκτήματα που σχετίζονται με την επάρκεια και το κόστος τους. Είναι ακόμη δύσκολο να καλυφθούν στο μέγιστο βαθμό οι ανάγκες των καταναλωτών, αφού ο χρόνος που απαιτείται για να φθάσει ένα προϊόν στον καταναλωτή είναι μεγαλύτερος απ' ό τι στις συμβατικές καλλιέργειες.

Στην Ελλάδα, βιολογικές καλλιέργειες υπάρχουν σε πολλές περιοχές (Μεσσηνία, Λακωνία, Αχαΐα, Λέσβο, Κρήτη και Παξούς) όπου παράγονται λάδι, κρασί, οπωροκηπευτικά, εσπεριδοειδή και ξηροί καρποί.

Στο σημείο αυτό, αξίζει να τονίσουμε, ότι πέρα από τα μειονεκτήματα των βιολογικών προϊόντων που προαναφέρθηκαν, εάν όλοι μας, ως άνθρωποι και καταναλωτές έχουμε μια υπεύθυνη και συνειδητοποιημένη αντιμετώπιση του περιβάλλοντος και κατ' επέκταση του πλανήτη μας, σίγουρα αυξάνουμε την ποιότητα ζωής μας.

Επιλέγοντας λοιπόν, βιολογικά προϊόντα, πιστοποιημένα πάντα για την ποιότητα και την αυθεντικότητα τους από τους αρμόδιους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας δίνουμε στον εαυτό μας την ευκαιρία για μια όσο το δυνατόν καλύτερη, ποιότητα ζωής.

Επιπροσθέτως, θα ήταν εύλογο, να επενδύσουμε πλέον, μεγαλύτερη προσοχή στο προϊόντα – τρόφιμα που καταναλώνουμε σε καθημερινή βάση, αναζητώντας προϊόντα τα οποία έχουν παραχθεί με φυσικό τρόπο, χωρίς χημικά και φυτοφάρμακα και τα οποία έχουν υψηλή διατροφική αξία, εξασφαλίζοντας έτσι, ένα ικανοποιητικό

επίπεδο υγείας – ποιότητας ζωής για εμάς και ταυτόχρονα ένα καλύτερο μέλλον για το περιβάλλον και κατ' επέκταση για τον πλανήτη μας.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Φτάνοντας στο τέλος της παρούσας εργασίας και ύστερα από την έρευνα που διεξήχθη σχετικά με τις στάσεις-αντιλήψεις των καταναλωτών σχετικά με τα βιολογικά προϊόντα, προτείνουμε τα εξής:

- ✓ Διανομή ενημερωτικών εντύπων από τους δήμους προς τους δημότες της κάθε περιοχής , τα οποία θα περιέχουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τη βιολογική γεωργία και τα προϊόντα της καθώς και τα οφέλη τους για την υγεία μας και το περιβάλλον.
- ✓ Οργάνωση και υλοποίηση διαφημιστικών εκστρατειών από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.) με σκοπό την ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση του πληθυσμού σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος.
- ✓ Οργάνωση ημερίδων από τους δήμους, με θέματα που αφορούν στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των δημοτών (π.χ. θέματα διατροφής, τρόπου ζωής κ.λ.π.), την προστασία του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο ζουν καθώς και τις βλαβερές συνέπειες που έχει η κατάχρηση και κακή εκμετάλλευση του περιβάλλοντος π.χ. χρήση φυτοφαρμάκων, αγροχημικών κ.λ.π. για την υγεία, προωθώντας έτσι έναν πιο υγιεινό τρόπο ζωής.
- ✓ Παρότρυνση των κατοίκων κάθε δήμου, να καταναλώνουν βιολογικά προϊόντα από παραγωγούς με τους οποίους οι δήμοι έχουν κάποια συνεργασία που καλλιεργούν αποκλειστικά προϊόντα τέτοιου είδους (βιολογικής γεωργία-κτηνοτροφίας), προμηθεύοντας τους δημότες με εκπτωτικά κουπόνια. Έτσι, οι καταναλωτές θα βρίσκουν πολύ πιο εύκολα τα βιολογικά προϊόντα και μάλιστα σε προσιτές τιμές.
- ✓ Μείωση των τιμών των βιολογικών προϊόντων.
- ✓ Κανονική χρονικά και σταθερή ποιοτικά προμήθεια των super market με βιολογικά προϊόντα κατά τη διάρκεια όλου του έτους, ώστε οι καταναλωτές να έχουν τη δυνατότητα να τα βρίσκουν συστηματικά.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αλκίμος Αναστάσιος,(2005), «Βιοκαλλιέργειες»,Εκδ.Ψύχαλος, Αθήνα
- Διεθνής Ομοσπονδίας Κινημάτων Βιολογικής Γεωργίας (IFOAM), (1994), <<Βασικές αρχές για τη βιολογική και την επεξεργασία τροφίμων>>, Αποφάσεις της Γενετικής Συνέλευσης της IFOAM στη Ζηλανδία
- Επιτροπάκης,Τρύφωνας Ε.(2000), «Βιολογική Γεωργία»,Ιδιωτική έκδοση
- Ερωτηματολόγιο έρευνας,Ασσιώτης Α.,Σαντής Σ.(2014) <<Προτιμήσεις των καταναλωτών της Θεσσαλονίκης στα βιολογικά προϊόντα>>,Θεσσαλονίκη
- Ζαρμπούτης,Γιάννης Β.(2000) «Γεωργικές καλλιέργειες»,Εκδ.Ίων, Αθήνα
- Κρυστάλλης Α., Φωτόπουλος Χ., (2007), <<Ο Έλληνας καταναλωτής βιολογικών προϊόντων – Μια πανελλήνια Έρευνα marketing>>, Εκδ.: Σταμούλης Αθ., Αθήνα
- Μετζάκης Δημήτρης,(2005), «Καλλιέργειες in Vitro»,Εκδ. Ίων, Αθήνα
- Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων. (2000), <<Ελληνικά Βιολογικά Προϊόντα>>, Εκδ.: ΔΗΩ, Αθήνα
- Παλάτος Γ., Κυρκενίδης Ι., 2006, Βιολογική Γεωργία, Αλεξάνδρειο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη
- Πανάγος Γαβριήλ,(2005), «Βιοδυναμικές Καλλιέργειες»,Εκδ.Ψύχαλος, Αθήνα
- Πολυράκης Γιάννης,(2003), «Περιβαλλοντική Γεωργία»,Εκδ.Ψύχαλος, Αθήνα
- Σαφιλίου Κωνσταντίνα, Παπαδόπουλος Απόστολος Γ,(2004), «Οι μικροί γεωργοί στην Ελλάδα»,Εκδ.Gutenberg
- Σιδηράς Ν., Τσαλουμά Μ., Βαβουλίδου Ε., (2007), <<Ενδογενείς παραγοντες και βιολογική γονιμότητα εδάφους>>, Εκδ.: ΔΗΩ, Αθήνα.
- Σπάθης Π., Παπαγεωργίου Κ., Ξαμινός Ξ., (2007), «Αγροτική Πολιτική», Εκδ.: Σταμούλης Αθ., Αθήνα
- Σταμούλη Α.Ε(2002), «Αναζητώντας το αύριο της Ελληνικής γεωργίας», Αθήνα
- Συλλογικό Έργο(2003), «Βιολογική Γεωργία»,Εκδ.Έμβρυο, Αθήνα
- Φωτόπουλος Χ., Παπαναγιώτου Ε., Μηλιάδου Ξ., (2001), «Βιολογική

Γεωργία – Φυτική και Ζωική Παραγωγή», Εκδ.: Σταμούλης Αθ., Αθήνα

- Φωτόπουλος Χ. (2007), << Βιολογική γεωργία – κόστος, αποδοτικότητα, ανάλυση αγοράς και στρατηγικές marketing>>, Εκδ.: Σταμούλης Αθ., Αθήνα

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- www.1bio.gr
- www.agrocert.gr
- www.organiclife.gr
- www.organicconsumerw.org
- www.organicfood.co.uk
- www.viacampesina.org
- www.biofood.sbbe.gr
- www.bioagro.aua.gr
- www.dimitra2000.gr
- www.teledomenet.gr
- www.bio-hellas.gr
- www.cmcert.org
- www.qways.gr
- www.ecocrete.gr
- www.pandoiko.gr
- www.wwf.gr
- www.biolink.gr
- www.greenfarm.gr
- www.bioport.gr
- www.minogric.gr